

የኃይለማርያም ደሳለኝ ቁከቁከቶች

ተመሰገን ደሳለኝ

በ2005 ዓ.ም መጀመሪያ አቶ ኃይለማርያም «ጠቅላይ ሚኒስትር» ተደርጎ በአሀዲያ ሲሾም፤ በፓርቲው ውስጥ አክራሪ ብሔረተኛ የአመራር አባላት ከመኖራቸው እኳያ፤ መቼም ቢሆን «ራሱን ችሎ ይቆማል» ብሎ መጠበቅ ተምኔት እንደሆነ በርካታ የፖለቲካ ተንታኞች መናገራቸው ይታወቃል። ይህ ኃይል እንኳን እንደ ኃይለማርያም ላለ የድል አጥቢ መሪ ተርቶ፤ ከድርጅቱ ምስረታ ጀምሮ እስከ ምኒልክ በተመንግስትም ድረስ ታላቅ የተጋራ ታሪክ ለከበረው አቶ መለስም ቢሆን ከፍተኛ ካንኝ አለመመለሱን የ93ቱ ሃላፊዎች ህንፃሽናሽ በግልፅ አሳይቶ ማለፉ አይዘነጋም። በተጨማሪም ራሱ መለስ ዜናዊ በድህረ ምርጫ 97 የተፈጠረውን አለመግባባት ተከትሎ ዘጠነዮ ወርደው የነበሩትን የቅንጅት አመራሮች «ከአስር እንዲራቱ ብረልን» አክራሪው ኃይል ተቃጠመ። ማለቱን ዊክሊክስ የተሰኘው የመረጃ መረብ የአሜሪካ አምባሳደርን ጠቅሶ ይፋ ማድረጉ ይህንን ያስረግጣል። የአምባሳደሩ መረጃ የተጋነነ፤ አሊያም «ተጋግሮ የቀረበለት ነው» ብላ ቢቸል አንኳ «ጭስ በሌለበት...» እንዲሉ፤ በፖለቲካ ውስጥ አክራሪ ኃይል ለመኖሩ በጠቁሚነት ሊወሰድ ይችላል።

ኃይለማርያም ደሳለኝ፤ መለስን ከተከበሩ ዕለት አንስቶ፤ ያደረጋቸው ዲሲከሮችም ሆኑ ለቀረቡለት ጥያቄ የሰጣቸው ምላሾች በአክራሪው ኃይል ተጽእኖ ሥር ማደሩን ያሳያል። የድርጅቱ የታሪክ ንባብም ቢሆን፤ በአቅመ ደካማ የመጠቀም የፖለቲካ ጨዋታው የሰነበተ መሆኑን ያመለክታል። ኃይለማርያም ከሹመቱ በኋላ ከባሕሪው አረንግጦ፤ ዝነኛዋን የመለስ ዜናዊን ሕዝባዊ ሽብር መፍጠሪያ «ቀይ መስመር»ን፤ «አሳት መጨበጥ» በሚል ተከቶ የተቃውሞ እንቅስቃሴን በሙሉ አስከማሰራራራት መገፋቱም የዚሁ ውጤት ይመስለኛል። በተቀረ አርሱ ወደ ሥልጣን በመጣበት መጀመሪያ እካባቢ፤ «ኃይማኖተኛ»ነቱን ብቻ በመጥቀስ «ቤቴን የወንበደዎች ዋሻ አደረጋችሁት» በሚል ሥርዓታዊ ማፍያነትን ባደራጁ ንደሞቹ ላይ ጆራፍ አስከማውናጨፍ ይደርሳል ተብሎ መገመቱ፤ በፖለቲካ ውስጥ የተንሰራፋውን አክራሪ ኃይል በቅጡ ካለመረዳት የመነጨ ነው ብዬ አስባለሁ። እዚህ ጋ ሳይጠቅስ የማይታለፈው ጥቅምት 10 ቀን 2005 ዓ.ም የወጣው «ሪፖርተር ጋዜጣ» በልዩ እትሙ፤ ኃይለማርያም «ቁስ» ተብሎ ሊቀጣ እንደ ወር ሲቀረው በትምህርት ምክንያት ከሀገር እንደወጣ ካስነበበበት ጋር የማያያዘው ነው። ወደ ፖለቲካው ከመቀላቀሉ በፊት የሚያመልክበትን «የኢትዮጵያ ሐዋርያት ቤተክርስቲያን» ቁስ ህዝቅኤል ጎዴቦን «ፖለቲካ ውስጥ መግባት ሀጢአት አይሆንብኝም?» ብሎ መጠየቁን ጋዜጣው አትቷል። ግና፤ ምን ዋጋ አለው? ባልተጠበቀ ፍጥነት ከተራ

ፖለቲካዊነት አልፎ የሀገሪቱ መሪ ለመሆን በመብቃቱ፤ «ቅስ»ው በመንገድ ሊቀር ተገደደ እንዲሁ። አርሱም ቢሆን ዛሬ እንዲህ አይነት ጥያቄ አያንሳም፤ በፈሪሃ እግዚአብሔርም ቦታ፤ ፈሪሃ አሀዲያ ተቀክቷል። እናም ከአስልምና መንፈሳዊ መሪዎች እስከ ጋዜጠኞችና የተቃዋሚ ፓርቲ አባላት ያሉ ንዑህን፤ በራሱ አነጋገር «አሳት በመጨበጣቸው» ወደ «ቃሊቲ» ተላልፈው ምድራዊውን ገህንም ይቀበሉ ዘንድ በራሱ ስጥቷል።

ለሞንኛው ጉዳይ

አቶ ኃይለማርያም በስድስት ወር (በጥር) ለተወካዮች ምክር ቤት ማቅረብ የነበረበትን ሪፖርት በዘጠኝ ወሩ ባለፈው ሳምንት ባቀረበበት ወቅት፤ ከምርጫው በፊት የፖለቲካ ማሻሻያ መጠበቁ የሆነት እንደሆነ የጠቀመን፤ የም/ቤቱ አባል አቶ ግርማ ሰይፋ የጠበበው ምህዳርን አስመልክቶ ላቀረበለት ጥያቄ «ዲሞክራሲ በአንድ ሳምንት ተበጥብጦ አይጠጣም» (ፓርቲው ሥልጣን ከያዘ በቀጣዩ ወር ሃያ ሁለተኛ አመቱን መድረኩን ልብ ይሏል)፤ ዲሞክራሲ ህልውናችን ነው፤ ቀይ ምንጣፍ አናነጥፍም...። ጆኒ ቁልጽል በሚሉ የአብራት ገለጻዎች ማለፉ ነው። ከዚህም በላይ ሪፖርቱ በሀሰተኛና በማደናገሪያ ዘገባዎች የታረመ እንደነበረ መታዘብ ተችሏል። ለማሳያነትም ያህል ጥቂቶቹን በአዲስ መስመር አጠቅላለሁ።

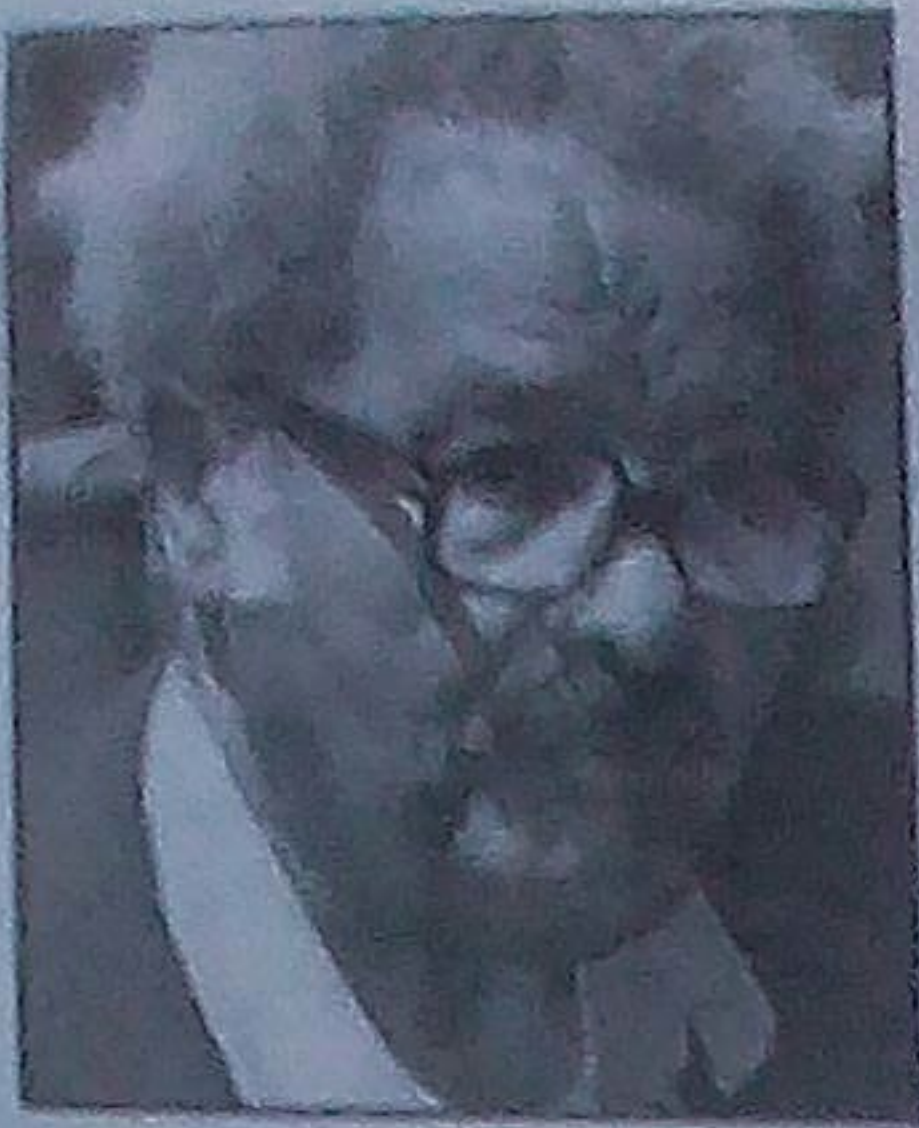
<<ዕድገት>> ሲባል

የኢኮኖሚ ዕድገትን በተመለከተ ጠቅላይ ሚኒስትሩ በሪፖርቱ ላይ «የሀገራችን ኢኮኖሚ ዕድገት ሃይት ሲታይ ላለፉት አስር ዓመት (ከ1996-2005) በየዓመቱ በአማካይ 10.9 በመቶ በማደግ ከፍ ባለ የአድገት ጉዞ (Trajectory) ውስጥ መሆኑን አመለክቷል» ብሎ ነግሮናል። ይሁንና አስሩን ዓመት ትተን የዘንድሮውን በመሬት ላይ ያለውን እውነት እንኳ ብንመለከት የሚያሳየው ተቃራኒውን ስለመሆኑ ለራሱም ቢሆን ይጠፋዋል ተብሎ አይታስብም። በአገሪቱ ሥራ-አጥነት (በከተሞች 40 በመቶ መድረሱን ጥናቶች ይጠቁማሉ) በአስከፊ መልኩ ተንሰራፍቶ፤ ስደት ዕጣፈንታ ተደርጎ ከብላ የዕለት ተግባር በሆነበት፤ ብዙሀኑ ኢትዮጵያዊ በነሮ ውድነት እንደ ከባድ ማዕበል ወደላይ ጎኖ፤ ቁልፋል በአናት እየተተከለ በሚገኝላታበት፤ ጎዳናዎች ቀን ቀን ልመና በወጡ ምንዳሳን፤ ማታ ማታ ደግሞ ነፍሳቸውን ለማቆየት የሚውተረተሩ በዕድሜም በአካልም ትናንሽ የሆኑ ሴቶች አዳሪዎች ተጥለቅልቆ... ባለበት በዚህ ዘመን በየዓመቱ በአማካኝ 10 በመቶ እያደገን ነው። የሚልን አላጋጭ ሪፖርትን ለምቶ በቸልታ ማለፉ ለው የመሆን ጉዳይንም ፈተና

ላይ መጣሉ አይቀርም። በዚህ ለሶስት ወራት በዘገየው ሪፖርት የዋጋ ንረትን ከአንድ አገዝ እንዳያልፍ እየተሰራ ስለመሆኑም ተገልጿል። ከ1987 ዓ.ም ጀምሮ ከየምርጫው አንድ ዓመት በፊት በመለስ ዜናዊ ይቀርቡ የነበሩ ሪፖርቶች እንዲህ አይነት የዋጋ ንረት እንደሚቀንስ የሚያስቡ። እንደነበር ይታወቃል። የኃይለማርያምም ሪፖርት፤ ፓርቲው በምርጫ ዘመቻው ወቅት ሁሉ እንደ ስልት የሚጠቀምበትን ይህንን ጉዳይ አስጨኾ ከተለመደው የጉባይት ሥርዓት አረንገጦ መጠነኛ የዋጋ ማረጋገጫ በማድረግ የአሳት ማጥፊያ ሥራ ለመስራት ከመዘጋጀት ያለፈ ትርጉም ያለው ነገር የሚያመጣ ሆኖ አይደለም። አብዮታዊ ግንባርም ቢሆን የምርጫው ማዕበል የሚጠራርገውን ጠርጎ፤ የሚወረውረውን ወርውሮ ማለፉ ላይ እርግጠኛ እንደሆነው ሁሉ፤ ከ2008 ዓ.ም ጀምሮ የዋጋ ንረቱ ተመልሶ የቱንም ያህል ወደላይ ቢሰፈንጠር የተቆጡ ድምፆች አደባባዩን እንደማይጥሉት ጠንቅቆ ያውቀዋል።

ሌላው የሪፖርቱ አስቂኝ ክፍል የግብርናውን ዘርፍ የተመለከተው ነው። ይኸውም ካለፈው ዓመት የዘንድሮው በአጅጉ ማደጉን ገልጾ እንደምክንያት ያቀረበው «ዋናው የዕድገት መሰረት በመሬት ማስፋት ሳይሆን በምርታማነት የመጣ መሆኑን የሚያሳይ ነው» የሚል ነበር። ይሁንና እዚህ ጋ የሚነሳው ጥያቄ የዘርፉ ባለሙያ መሆኑን የማይጠይቅ ቀላልና ግልፅ ነው። የግብርና ቱክፍሉ፤ መሻሻል በሌለበት፤ የሰው ቁጥር በዘፍተኛ ደረጃ እየጨመረ በመጣበት (አማካይ የመሬት መጠን ከአንድ ሄክታር ያነሰ ሆኖ)፤ ማዳበሪያ ለፓርቲ አባላት ብቻ በሚታደልበት፤ የዘርፉ ወቅትን ብቻ ጠበቆ በሚዘራበት እና መሰል ችግሮች ባጨለሟት ኢትዮጵያችን ምርታማነት ከመቼውም ጊዜ በላይ አደገ መባሉ እንዴት ተቀባይነት ሊኖረው ይችላል? ...መቼም በመለከታዊ ኃይል ከሰማይ በወረደ መኖሩ ነው ሌሉን አይችሉም። ካሉ ግን ምን ማድረግ ይቻላል! ሰውየው ኃይለማርያም፤ ፓርቲውም እህአዴግ ነውና።

እጅግ የሚያሳዝነው የአክራሪ ዕድገት፤ ምርታማነት... ትብርጥሶ የሚለው ፕሮፓጋንዳ፤ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ቤጎች በምግብ አጠጋ መጠቃታቸውን ዓለም አቀፍ ተቋማት እየዘገቡ ባለበት ወቅት መሆኑ ነው። ከዚህ ጋር ተያይዞም የኢንዱስትሪው ዘርፍ እንደ መስከረም አደይ አበባ በየሚዳው መፍካቱን አብስረውናል። ይሁንና ሀገሪቱ እንኳን ለግዙፍ ፋብሪካዎች የሚሆን የኃይል አቅርቦት ተርቶ፤ እነሱተኛ ፍጆታ ያለውን የከተማ ነዋሪ የመብራት ፍላጎትም ማሟላት ያለመቻሏ ጉዳይ ፀሀይ

የወያኔ ጥኪቻ ፍሬ

T/C መስፍን ወ/ማርያም

ወያኔ ለትግራይ ሕዝብ ፀብትንና ብልጽግናን አመጣ ብለው የሚረዱት ሰዎች ብዙ ናቸው። ወያኔ የሥልጣን ውዝነት ላይ በመውጣቱ ትግራይን ሁሉ አልፎታል ተብሎ ይታመናል። በተለይ በአውሮፓና በአሜሪካ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን በዚህ ላይ የጠነከረ እምነት አላቸው። በዚህ ጉዳይ ላይ ከኢትዮጵያ ውጭ ብዙ ውይይትም ይሁን ንትርክ ይደረጋል። በኢትዮጵያ ውስጥ ግን የተፈራ ርእስ ነው። ውስጥ-ውስጡን እንጂ አደባባይ አይወጣም። ይህንን ጉዳይ በኢትዮጵያ ውስጥ አደባባይ ለማውጣት ጊዜው የደረሰ ይመስለኛል። ለረጋጃ በርሄ፣ ገበሬ መድኅን አርአያ፣ አስገደ ገበሬ ሥላሴ፣ አብርሃን ደስታ (አሥር ቢሞሉልኝ ደስ ይለኝ ነበር!) እየደገገሙ ቢሆኑትም ሌሎች በቁም-ነገር የተተበሉት አይመስልም። ሕዝቡ ግን በራሱ መንገድ እየተናገሩና ምስክርነቱን እየሰጡ ነው። በመቀሌ የተሠራውን የመኪንንት መንደር ሕዝቡ «አፓርታይድ» ብሎ ሲሰይመው፣ በአዲስ አበባ የተሠራውን መንደር «መቀሌ» ብሎ ሲሰይመው እየመሰከረ ነው። «የለሁበትም!» አያለ ነው።

የትግራይ ሕዝብ መደሀየቱ አልበቃ ብሎት ሲለምንም እየተሳተፉ ነው። የሚለምነው ትግራ ለብዙ ሰዎች ትግራና ወያኔ አንድ መስሎ እንደሚታየው ያውቃል። አብዛኛው ሰው በወያኔ ላይ ያለውን ስሜት ያውቃል። በሰብሀም ሲለምን ሰዎች በወያኔ ላይ ያላቸውን ስሜት ስለሚያራግፉበት እየተሸማቀቁ ነው። አንድ የትግራይ ቀስ ከአርሲ ነኝ አሉኝና ለምን እውነቱን አይናገሩም ስላቸው እውነቱን ስናገር የማገኘው ስድብ ብቻ ነው አሉኝ። እነዚህ ሰው ምን በወጣቸው የወያኔን ኃጢአት ተሸካሚ ይሆናሉ። በሌላ በኩል ደግሞ በትግራይ የተጠቀመ አለ። እኔ የማውቀው የደርግ ወታደር የነበረ ትግራ ቆስሎ ከውትድርና ወጣና በአንድ የመንግሥት መሥሪያ ቤት የጥበቃ ሥራ ላይ ነበር። በጣም ይቸገረው ነበር። ሚስቴ ሕመምተኛ ነበረች። የቤት ኪራይ መክፈል ይቸገር ነበር። ዛሬ ግን የሚሰጠው ልብስ ሌላ ነው። ከነሮውም ተርፎ ለሲቪልና ለጫት እያወጣ ነው። ወይም ሌሎች እያወጡለት ነው። በትግራይነታቸው ብቻ እንዲህ የደላቸው በጣም፣ በጣም ጥቂቶች ናቸው። ስለዚህም በወያኔ አገዛዝ ትግራ ሁሉ ተጠቅሞአል ማለት ከጉልሁ እውነት ጋር የሚጋጭ ስህተት ነው። አብርሃን ሰዎች ትግራ ሁሉ ተጠቃሚ ሆኗል ሲሉ «ያመኛል» ማለቱ ይገባኛል።

ወያኔ ትግራ በመሆኑ ብቻ፣ ትግራ ሁሉ ዕዳ አለበት ማለት እንደወያኔ ማሰብ ነው። ወንጀል በዘር አይተላለፍም። እያንዳንዱ ሰው ለሠራው ሥራ ሁሉ ኃላፊነትን ይወስዳል። ጊዜው ሲደርስ ውጤቱንም ለመቀበል ይገደዳል። ይህ የሚሆነው ሰው ሁሉ በመንፈሳዊ ኃይል

በጎ መንፈስ አድርጎት። አእምሮው በትምህርት ተገርቶ በትክክል ማሰብ ሲችል ነው። የኢትዮጵያ ሕዝብ አሁን በአለበት ሁኔታ በጎ መንፈስ የራቀው ይመስላል። አእምሮውም ጭራሹ በእኩይ መንፈስና በጥላቻ እየዛዘ ነው። ስለዚህ ያስፈራል። በደቡብ ሱዳን ሁለት መቶ ሰዎች በዘር ተለይተው ታረዱ ሲባል ያስፈራል። በናይጄርያ በኮንጎ የሚካሄደውን የዘርና የሃይማኖት አልቂት ስንሰማ ያስፈራል። በ1997 ዓ.ም. መለስ ዜናዊና አዲሱ ለገሰ እንዳስታወሱን የሩዋንዳ የጎሳ አልቂት በብዙ ሰዎች አእምሮ ውስጥ አለ። የቅርብ ተካሄደ የሆነው የአገግቢ ጦርም አድናጦ መጠበቅ ያስፈራል። ሌላውም ይህንን እውቀት አድናጦ መጠበቅ ያስፈራል። ሰማይ ጠቀስ የሠሩት የሥልጣን ኃላፊነትን ቸላ ብለው በሥልጣን የሚነግዱና የሚከብሩት፣ የማይኖሩበትን ሕንጻ የሚከቡት፣ ከሕዝብ ጋር ያላቸው የእይጥና የድመት ኑሮ ያስፈራል። አቶ አስገደ ወያኔ መደንገጡን ይነገረናል። መደንገጥ የማይቆጣጠሩት ፍርሃት ነውና አደጋ ያመጣል። አደጋው አደጋን ይጠራል። ይህም ያስፈራል።

ወያኔ ከህያ ዓመታት በላይ አፍንጫ አየያዘ ያስከፈለውን የሚመልስበት ጊዜ እየተቃረበ ነው። ጥያቄው ወያኔ እንዲመልስ የሚገደደው እንደት ነው? የሚል ነው።

በትግራይ ዙሪያ ያለው ምንድን ነው? የትግራይ ሕዝብ በየትኛው አቅጣጫ ነው እንደሌለው እየተዘዋወረ ለመሥራትና ለመኖር የሚችለው? ወያኔ የትግራይን ሕዝብ ከሰሜን ከወገኑ ከኤርትራ ሕዝብ ጋር ደም አቃብቶታል። በደቡብም ሥራቅ ከወሎ መራት ቆርሶ የወሎን ሕዝብ ቀም አስቋጥሯል። በደቡብም ዕራብ ከጎንደር መራት ቆርሶ የጎንደርን ሕዝብ ቀም አስቋጥሯል። የራሱን ወገኖች አስቀደሞ ሱዳንን በመራት ለመደለል የሚደረገው ጥረት ሁሉ ፋይዳ የለውም። ሱዳን ለራሱም ያልበጀ አገር መሆኑ እየታየ ነው። ወደፊት ደግሞ ይበልጥ ይታያል። በትግራይ ውስጥ ደግሞ ወያኔ የፈጠረው አፓርታይድ የወያኔን የነሮ ደረጃ ወደሰማይ ሲያስጠጋው፣ የተረውን ወደእንጦሮቹ የደህነት ገደል ውስጥ ከቶታል። በዚህም ምክንያት በአዲስ አበባ ከተማ ከነልጆቻቸው እየተዘዋወሩ የሚለምኑ ጥልቀዋል። ይህ ልመናም ለወያኔ ለመገዘር ነው። ብዙዎቹ እንደሚናገሩት የሚለምኑት የማዳበሪያ ዕዳቸውን ለወያኔ ለመክፈል ነው።

ወያኔ ከህያ ዓመታት በላይ አፍንጫ እየያዘ ያስከፈለውን የሚመልስበት ጊዜ እየተቃረበ ነው። ጥያቄው ወያኔ እንዲመልስ የሚገደደው እንደት ነው? የሚል ነው። ጥላቻ ወደገደቡ፣ ንዴት ወደቁጣ ተለውጦ ሲገናኙ ምጽዓት ደረሰ ማለት ነው። ሁሉም ሰው ራቁቱን ይሆናል። አንደኛው ከጥፍሩና ከጥርሱ በቀር ሌላ መሣሪያ አይኖረውም። ሰው ሁሉ በከፋት ወደአውራጃት ይለወጣል። ጠብ-መንጃና ስምብ አያገለግሉም። ሕንጻው ምሽግ አይሆንም። መኪናው፣ ባቡሩ፣ ታንኩ ከቆመበት አይነቃነቅም። የትም አያደርስም። ጭፍራ ሁሉ በየራሱ ፍዳ ታንቆ እንኳን ለሌላ ሊተርፍ ለራሱም የማይበቃ ይሆናል። ለነገሩ ጌታና ለሌላም የለም። ሁሉም በአውራ እኩልነት የተፋጠጠ ነው። ርኅራኄ ተሟጦ፣ መግል ያዘለ ልብ ፈርጦ፣ ውይይትና ክርክር አብቅቶ፣ ጥርሱን ያገጠጠና ጥፍሩን የላለ መንጋ በደም የሚራጭበት ሁኔታ ነው።

ሌላ አገር እንዲህ አልሆነም። እዚያ አገር እንዲህ አልሆነም። የሚባል ነገር የለም። እኛ ዘንድ ሌላ ነው። የኢትዮጵያ ደህዎች እንባ የእግዚአብሔርን ሰማይ አጨቀዋል።

ከፋት እንደላት ይቃጠላል። ኩርንቸቱንና እሾሁን ይበላል። ጭፍቶ የሆነውንም ፋር ይቃጠላል። ጢሱም ተትጉልጉሎ እንደዓምድ ይወጣል። በሠራዊት ጌታ በእግዚአብሔር ቁጣ ምድር ተቃጥላለች። ሕዝቡም አላት እንደሚባለው እንጨት ሆኗል። ሰውም ለወንድሙ አይራራም። ሰው በቀኙ በኩል ይነቅላል። ይራብማል። በግራም በኩል ይበላል። አይጠግብምም። እያንዳንዱም የከንዱን ሥጋ ይበላል። ምናሴ አፍራምን፣ አፍራምም ምናሴን ይበላል።... ሲላይያስ 9/18-21

ትንቢተ ኢሳይያስ ለሩዋንዳውያን ብቻ አይደለም። ጥላቻና ከፋት በተዘራበት ቦታ ሁሉ ውጤቱ ጥፋት ነው። ምናሴ አፍራምን በልቶ አይቀርም። አፍራምም ምናሴን ይበላዋል።

A black and white portrait of a man with a mustache, wearing a plaid flat cap and a collared shirt. The image is framed by a thin black border.

7

ቸግራቸን

“ባከሙያ ያክሆን ፖከቲከኛ ወይስ ፖከቲከኛ ያክሆን ባከሙያ?”

ጋይለጊዮርጊስ ማሞ

(ዲላማ)

በቅድሚያ

ከሐረግ ቀረጽ ተጠቅሞ በጋላ የጤና ባለሙያ ከሆነ ዘመዱ ጋር በመገናኛ ተገናኝ። የተለመደውን የፍጥነት ሰላም ተለዋውጦን ስናቆም የጠቀሰትን ምክንያት ጠየቅሁት። ከተማ ውስጥ አንዳንድ ሰላም የሚጠቅም ባለሙያ አንዳንድ ነገሮች። በአሁን ጊዜ የትምህርትም ይሁን የሥልጠና ዕድል በአጠቃላይ የመንግሥት ተቋማት ውስጥ የሚገኙት ዋነኛው መሰረድት ምን እንደሆነ ቢገባኝም፤ ዘመዱ በልምድ ላይ ልምድ፤ በሰውነት ላይም ዕውቀት የሚደርሰበት አጋጣሚን በማግኘቱ ደስታዬን ገልጼለት። በሰላም የሚገኝ ምንነትና በሰላምነትም ተቋም ማግኘት ጥያቄ እነሳሁለት።

“ከጥያቄው ጋር በተገናኘ የተገናኘ ሥልጠና አይደለም አብ” አለኝ ዘመዱ ላቀን አስከተለ።

በዚህ ጊዜ ነበር ልብ ብዬ አካላዊ ለውጥን ማስተዋል የሚገባኝ። ከገጽ ላይ ዕድፈትና ምቅት ይገኛል፤ እንደነገሩ የነበረው አላባባሉም ወደመዘነጥ ሠረር ተስፋጋጥሯል። አድካሚና አቃካች በሆነው የየዕለት የጤና ባለሙያ የሥራ ግዴታና ሚናው ላይ ሥልጠና ተጨምሮበት፤ እንዲህ ከሚገኝ ሽርሽር የተመለሰ መስሎ መታየቱ ግራ መጋባትን ይፈጥራል። እኛም በሰላም የሚገኝ መጠየቅ ግድ ሆነብኝ።

“እንደ ለአምስት ልገጠረኝና ናዘራት ወስደው አከራውን” ዘመዱ አሁንም ላት አልተለየውም።

የላቀ ምስጢር ባይገባኝም እግራ-መንገድ በላክራፍቱ እንዲያወጋኝ ተገፋፋሁና በፍ ጋብዘኩት። ግብጥዬን ተቀብሎ በመሄድ “የሥልጠና” ክራምቱን አጫወተኝ።

“ይገርምሃል የመጀመሪያው ዙር ላይ እምቢ ብዬ መቅረቱ ቆጥቶኛል” አለኝ።

“ለምን?” አጭር ጥያቄዬን አቀረብኩለት።

“እንደ! ምን ማለትህ ነው። በዘነጠ ሆቴል አርረህ፤ ተዘናንተህ፤ ምግብህን አማርጠህ... አቤት የምገቡ ዓይነት!... እዚህ በዓመት እንደ ጊዜ እንጂ የማናገኘው ዓይነት ተትረፍርፍ ምን ልበልህ? በዚያ ላይ የኪስ ገንዘብ...” ዘመዱ የሥልጠናው ትዝታ ዳግም በምናቡ ተመልሶ እየመጣ የሚገብኝው መስሎ ታየኝ።

“በመጀመሪያው ዙር ስትቀር ምንም አላሉህም?” አልኩት።

“ሥልጠናው የማይመለከተው ሁሉ ለመሄድ በሚተራመድበት ሁኔታ ልብ አላሉኝም ነበር። በጋላ ግን በግድ መሄድ አለብህ ተባልኩና ሁለቱንም ዙር ተቀላቀልኩ። ሐንድ ለአምስት ሊሉኝ ጠልፎው ነበር የቀረሁት፤ አሁን ግን የቀደመውን ዙር መቅረቱም ይቆጠራል” አለኝ ላቀን አመጣው።

“ሥልጠናው ስላመለጠህ ነው የቆጠህ ወይስ ሌላ...?” አብራው በመላት ጠየቅሁት።

“የምን ሥልጠና? አየነርኩህ... ሥልጠናው የማይመለከተው አንዱ ያለአንዳች ሀፍረት አፍጥጦ እየመጣ ግማሹ በግድ መዘግብኝ እያለ ሌላው ደግሞ በግርግር እየተቀላቀለ የሚከርመው ለምን ይመስልሃል? የዘነጠ ሆቴል አልጋ ተይዞልህ፤ በቀን ሦስት ጊዜ ያሻሽህን አማርጠህ እየበላህ፤ በየመሃሉ ሻይና ቡናው፤ ውሃና ኩክሉ እየተረበሰህ፤ የኪስ

ገንዘብ እየተቆረጠህ... ትልቅ አረፍት ነው እንጂ... መዝናኛት...”

“በሰላም የሚገኝ ምንም አላልኩኝም አብ” ዘመዱን በድጋሚ ከከራሞቱ ሕልም አቋረጥኩት።

“ሥልጠናው... ለ... ሥልጠናው... ጥሩ ነበር መስለኝ። ሕዝቡን በትጋት ማገልገል፤ ደካማውን ማስፈታትና ለግመጃውን ደግሞ መገጥሮ ማውጣት፤ እ... ደግሞ ምን ነበር? አዎ! ማብቃት... የማብቃት ሥራ ታውቃለህ? በቃ! ለምሳሌ ማዋልድ የሚይችለውን በደንብ እንዲያዋልድ

ጆርጅ ኦርዌል መጨውን ጊዜ ፖለቲከኞች እንዴት ለሰው ልጅ አስከፊ እንደሚደርጉት ወደተነበየበት “1984” ለአፍታ እንደመለሰ ያደረገኝ ይህ የዘመዱ ጨዋታ ነው። ኦርዌል በመጽሐፉ “የልብ ሃሳብ ጠባቂዎች” (Thought police) የሚላቸው አሉ። ዘመኑ የተገነባበትን የሥርዓት መልክ መስለው የሚወጡት እነዚህ “የልብ ሃሳብ ጠባቂዎች” የአያንዳንዱን ሰው ሃሳብ እንደመጠሪያቸው የሚጠብቁ ብቻ ሳይሆኑ የሚያውቁም ናቸው።

ማድረግ ዓይነት... የተገልጋዩን እርካታ ማረጋገጥ... ምናምን... ሲናገሩት ደስ የሚል ግን ተግባር ላይ ለማዋል ሕልም የሚመስል...” ዘመዱ አሁንም ይስቃል።

“ለምን ሕልም ይመስላል? የከረምከበት ሥልጠና ፋይዳ ቢስ ሆኖ እንዲታይህ ያደረገው አንድም ከሥልጠናው ዓላማ ላይ ችግር አለ ማለት ነው፤ ወይም የአለልጣኝ ብቃት እንዲሁ እንዲሆን አድርገውታል፤ አልያም ደግሞ የሰልጣኝ መንፈስ በሌላ ጉዳይ ተይዟል ማለት ነው?” ስለ ጠየቅሁት።

“ሦስቱም ነው” አለኝ። “በቅድሚያ የሥልጠናው ዓላማ መቃኘት ባለሙያን መሠረት አድርጎ የምንገኝበትን አውነት የተረፈ አይደለም። ሕዝምና፤ እንደማንኛውም ሙያ የራሱን የተለየ ዲሲፕሊን የሚከተልና የሚጠይቀውም ኃላፊነት ከባድ መሆኑን እንኳን ዘንግተውታል። የሰውን ልጅ ሕይወት ለማትረፍ፤ ዘወትር የሚረባረብን ባለሙያ ከሌላው የሚለይበት ባህርይው ምንድነው? ብለህ መጠየቅና አሉን አስቀድሞ መመለስ ይገባል እንጂ እንዲያው ብድግ ተብሎ አንድ ለአምስት እየተደራጃችሁ ግልጋሎት ስጡ ብሎ ነገር አልገባኝም። የሚያገኘውን ከፍተኛ ከሥራው አድካሚነት ጋር እየመዘነ ሞራሉ የተገዳውን ባለሙያ ችግር አስቀድሞ መፍታት ይገባል። እንዲያም ሆኖ ባለሙያው በአጠቃላይ ሥራው ላይ ሊቀልድ የሚችልበት አጋጣሚ እኮ የለም። እንደሌላው በወረቀት ሪፖርት ሽፋፍኖ የሚሸውዱበት ሥራ አይደለም፤ የሰው ልጅ ሕይወት ነው። ራሱን በአወንታ እየወዘወዘኩ አዳምጣለሁ።

“ከዚያ ስትቀጥል ደግሞ ሥልጠና ማለት በቅድሚያ መቃኘት ብቃትህን፤ በመቀጠል አገልግሎት አለጣጥህን የምታሳድግበት ዕድል ሊሆን ይገባል እንጂ ፖለቲካዊ ታማኝነትህን ለማረጋገጥ እግራ-መንገድ ሕዝብን የምትሰብክበት መድረክ ከመለስ ያስቀይማል። በሥራ ላይ መለገምም ሆነ ደካማ

ሆኖ መገኘት በተዘዋዋሪ የሥርዓቱ ተቃዋሚ ሆኖ ከመገኘት ጋር እንዲመሳሰልበት ተደርጓል። ሥልጠና ሙያህን ወደህፃና አክብረህ እንጂ ዙሪያህን ፈርተህ የምትከውን ወደመሆን ሊያደርስህ አይገባም ነበር።

“በመጨረሻ ደግሞ የሰልጠናውን ታዳሚ ስትመለከት እንደ የጋራ የሆነ የሚያመሳስለው ነገር ትታዘባለህ። በአጠቃላይ የየዕለት የኑሮ ሽኩሜን ቀለል የሚያደርግበት የአረፍት አጋጣሚ አድርጎ ነው የወሰደው። እንዳልኩህ መንግሥት ለሥልጠናው የመደበው ወጪ በሚሊዮን የሚገመት ነው። ድር በዚህ ዓይነቱ ወጪ የሚታመት መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ነበሩ። ዛሬ እነሱን ሲኮንን የኖረው መንግሥት ሥፍራቸውን ተረክቦ ሚሊዮኖችን አያፈሰስ እንደ ለአምስት በሚል ጥርጉፋ የልባችንን ሊመረምር ይደክማል።”

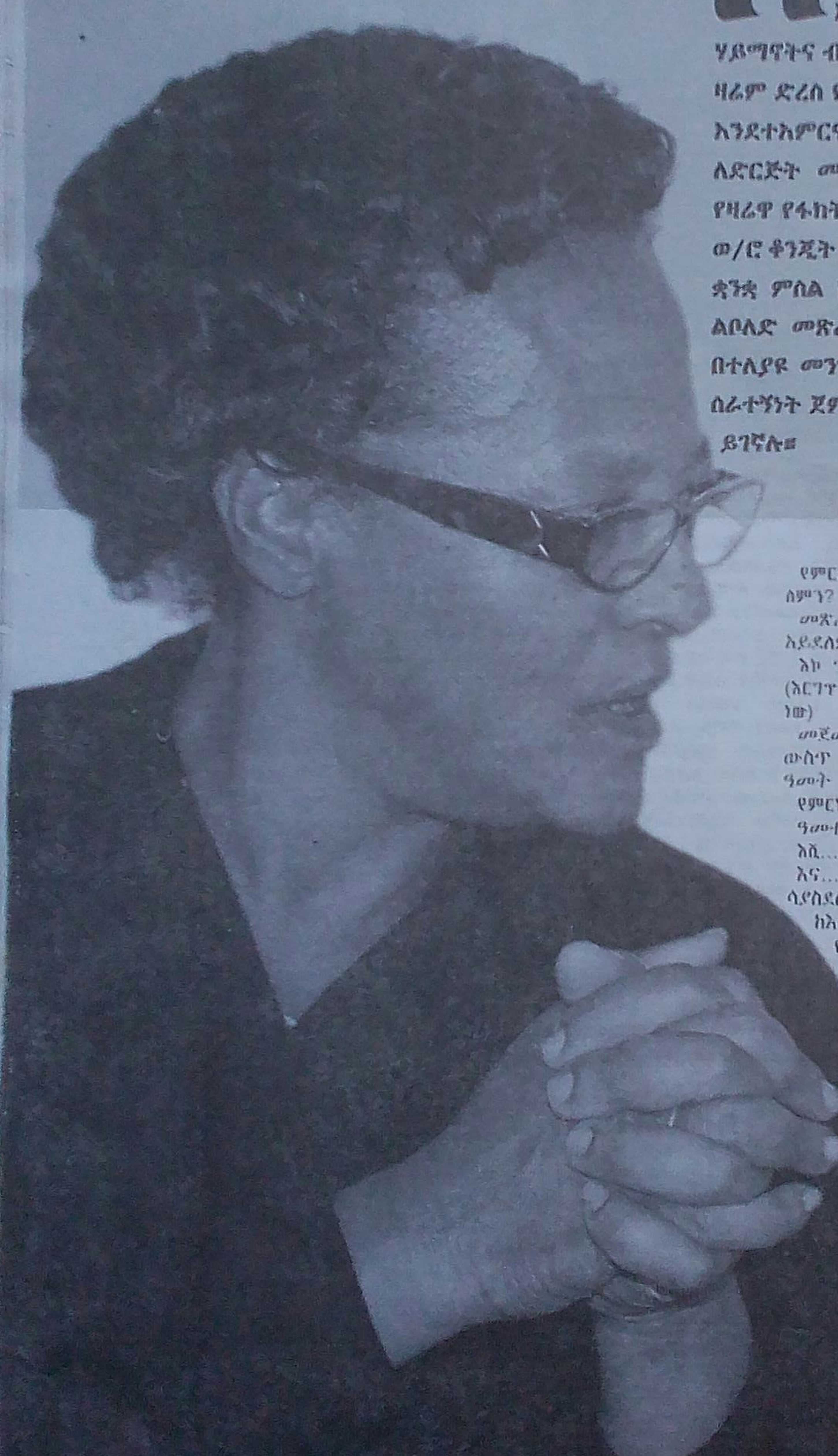
የጤና ባለሙያው ዘመዱ “የሥልጠና” ክራሞቱ እንድም መልካም አረፍት ሆኖለታል፤ በሌላ በኩል ግን የወደፊቱ አያሳለበው አረፍት ነቀታል።

“የልብ ሃሳብ ጠባቂዎች”

ጆርጅ ኦርዌል መጨውን ጊዜ ፖለቲከኞች እንዴት ለሰው ልጅ አስከፊ እንደሚደርጉት ወደተነበየበት “1984” ለአፍታ እንደመለሰ ያደረገኝ ይህ የዘመዱ ጨዋታ ነው። ኦርዌል በመጽሐፉ “የልብ ሃሳብ ጠባቂዎች” (Thought police) የሚላቸው አሉ። ዘመኑ የተገነባበትን የሥርዓት መልክ መስለው የሚወጡት እነዚህ “የልብ ሃሳብ ጠባቂዎች” የአያንዳንዱን ሰው ሃሳብ እንደመጠሪያቸው የሚጠብቁ ብቻ ሳይሆኑ የሚያውቁም ናቸው። በየዕለቱ ይከታተላሉ፤ በሥርዓቱ ላይ ለማመፅህ ማስረጃ የሚሆናቸው የልብህ ሃሳብ ነው። አንተ የቱንም ያህል ሰላማዊና አንዳች ክፉ ነገር በውስጥህ

“ኢሕአፓ ክፍተሽኒፍም”

ወ/ሮ ቆንጂት ብርሃን

በሀገራችን የፖለቲካ ታሪክ ውስጥ በአስራ ዘመን ሰድሳዎቹ የነበረው ትውልድ ከነግጊትና ገዳይነት ታሪኩም ቢሆን፤ በተለይም አንድም የፖለቲካ ሰልጣን ሳይኖረው ከገጠር አስከፊ ከተማ፤ ከግዳም አስከፊ ምሁር የሁሉን ልብ ያግለል፤ ሃይማኖትና ብሔር ሳይለይ ሁሉን በአንድ ያቀመው የኢሕአፓ ትውልድ ዛሬም ድረስ የሚጠቀሱለትን አኩሪ ገድል ፈፅሞ አልፏል። ዛሬም ድረስ አንድተክምርና <<አንዴት በዚያ መጠን ለሀገርና ለወገን፤ ለፖለቲካና ለድርጅት መቆም ይቻላል?>> ስለሰበሰበው የኢሕአፓ አንቅስቃሴ፤ የዛሬዋ የፋክት መፅሔት አንገጽቶን ወ/ሮ ቆንጂት ብርሃን ይነግራል።

ወ/ሮ ቆንጂት ያን ወቅት ተንተርሰው ከተሰሩ መጻሕፍት መካከል በውብ ቋንቋ ምሰል ከላች አድርገው የሰሩት <<ምርኮኛ>> የተባለ ረጅም ልቦለድ መጽሐፍ ደራሲ ናቸው። ወይዘሮዋ ከ1978 ዓ.ም ጀምሮ በተለያዩ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ውስጥ ከተራ ሰራተኝነት ጀምሮ በኃላፊነትና በአማካሪነት ሀገራቸውን በማገልገል ላይ ይገኛሉ።

ቴዎድሮስ ተ/አረጋይ

የምርኮኛ ታሪክ ተጀምሮ ለህትመት ለመብቃት ከ30 ዓመት በላይ ፈጅቷል። ለምን?

መጽሐፉ በ2002ዓ.ም ይታተም አንጂ፤ መፃፍ የጀመረው አሁን አይደለም። ምናልባት መፃፍ ከተጀመረ 35 ዓመት ሆኖታል።

እኔ ጥያቄው እሱ ነው። ለምን ይህን መጽሐፍ በርሃን ለማየት 35 ዓመት ፈጅ? (እርግጥ በደርግ ሥርዓት ሀገር ቤት ሆኖ የኢሕአፓን ታሪክ ማሳተም የማይቻለበት ነው)

መጀመሪያ ስጽፈው ለህትመት አንዲሆን ብዬ አይደለም። በወቅቱ ትግሉ ውስጥ ወደ በጋላ ከተቀላቀሉት ወጣቶች አንዱ ስሆን፤ በዚህም አንድ ዓመት ገደማ አስር ቤት ቆይቻለሁ።

የምርኮኛ ዋና ገጽ-ዛህረ ፍራጃዬዎችም ለንድ ዓመት ገደማ ነው የታሰረው? ዓመቱ አልተጠቀሰም። ግን ከዚያ የዘለለ አይደለም።

እሱ... ምርኮኛ ወደተፃፈበት ምክንያት እንዳይፈጸም።

እኛ... ከአስር ቤት ከተፈታሁ በጋላ በነበረኝ ስወዴት፤ መፈታቱ ሳይሰፈሰተኝ የምናደርሰት ሁኔታ ነበረ። በወቅቱ የነበርነው ሁላችንም ከአስር የተለቀቅነው በመፈታታችን ደስተኞች አልነበርንም። የነበረን የተከፋ ስወዴት ነው።

ለምን አስመስገንም ነው?

አዎ። ራሳችንን እንደ አድላኛ ሳይሆን፤ እንደከሀዲ ነበር የምንቆጥረው።

ማንን በምን ካዳችሁ?

በምንም። ማንንም አልካድንም። የተፈታነው ከትግሉ አፈንግጠንና የዓላማ ለውጥ አድርገን አይደለም። አንዲሁ ግን መጻፍችን፤ ከአስር መፈታታችን፤ በሕይወት መገኘታችን አላስደሰተንም። የሞቱ፤ የአካልና የመንፈስ ጉድለት የገጠማቸው፤ እኛ ስንለቀቅ ወደ ክርክሉ የተላኩ ታደቻችንን ስናስብ ባለዕዳነት ነበር የሚሰማን። እኛም ይህን የመንፈስ መረበሽ ለማከም እንደተሰጠን በመዝፈን፤ አድካሚ ሥራ በመስራት፤ በእግር በመዘዋወር አልያም በመጻፍ ትወጣለሁ። እኔም መጻፍን ነው እንደመንፈስ ህክምና የወሰድኩት። ለዚያ ነው የጻፍኩት።

ምን እንዲሆን?

19

ዋነኛ ማሳሰቢያ ነው። ይህ ልማት ለሰላም አፈጻጸም አደጋ። በሀገሪቱ ሁሉም የሆነው ሁሉ ትክክል ነበር። የቅርንጫፍ ጥቃቅ በሀገሪቱ መመልከት ለገገኛነት ነው ስለሆነ የሚሆነው ለዚህ ትውልድ ተገቢውን እውቀት መስጠት የሚችል ነው። ይህን ስነጥንት ነው። በዚህ ወቅት በዓለም ተጨባጭ ሁኔታ አትወጣም። ባሪ ዴሞክራሲ የምንለው እኮ ዓለም ሁሉ ዴሞክራሲ ስለሚለው ነው። በፖለቲካ ለሀገሪቱ ልውጥ ልማት የሚችል ሀገር መሆኑን የሰጠን። ግን ግድ ሊሆን የሚችል ሊሆን ትችላለሁ።

በተለይ መልካም የዚህ ትውልድ ለባላት የሆኑ ሰዎች እነሆ ለገንጠል የመረጃቸውና በተለይ ያለ-መስጠቱ የገንጠሉም የእነሱ ትውልድ ለሀገር ታላቅ ገደል እንደሚመስል ይህ ትውልድ የገደብ ሰዎችን ደኅን እንደሰጠ። ዓለማ እንደሰጠ። ከሰጠና ማሳሰቢያ ስርቅ የማይቀር ለደርገው ያገለገሉ። ለወገኑ እንኳ በሆነ ይህ ትውልድ የማን ወደ ነው? ወደ ለዓለም ባለና ስርቅ የማይቀር ሊሆን ማን ተጠያቂው ነው? ያ ትውልድ ለደረሰው?

እኔ ይህን ሀሳብ ተጋርጥኜ አላውቅም። በእርግጥ የማን ውጤት ነው ይሄ ትውልድ? የእኛ። እኔ ባሪ እናት ነኝ። ስለዚህ ቀጥሎ ያለው ትውልድ የእኛና የእኩዮች ውጤት ነው። ምን ዘርፍን ምን ማድረግ እንገባለን? ነው ጥያቄው። በሀገራችን ምን እየወራን ነው የምናሳድጋቸው? «እንሱ በቅ ሰራ፣ መኪና ገዛ፣ ሕይወት ተለወጠ። እያል ገንዘብን አመጽናለን። ለጥላቻችን ስትናገር ነው ልጅህ የሰማው። ተሰርቶ እንደመጣ ጭምር እርወቅሁ። በሀገር ስለም እባት ቁጭ ብለህ ቡና እየጠጣህ በስልክ «ተምረኛለሁ» ስትል ነው የሚሰማሁ። እኔ ይህን ትውልድ በናሕሰው ኮንጂ አላውቅም።

በቅርቡ ስለደርገው ሥርዓትና የሥርዓት ሰዎች (የፍትረምባሉ ጠገደረሰ «እኛና አባቶች») እንዲሁም ስለሌሎች ለባላት (የእርሰም) «ምርኮና») የተባሩ ሀብት መባላትን እንደሚያስቡ። ሀብትም መጻፈር የራሳቸውን መወከስ ጉንፍ የተቃረነውን ለፍራሽነት የሚገልጽ ሆነው ነው የገንጠሉ። ለምሳሌ ሌላ ስለሰጣት ባይ ብዙ መከራና ሞት ቢቀበሉም የደርገው ሰዎችን በእደባባይ በጥይት መገደል ለወገኑ ነው። ይህን ገን መጽሐፍ መስጥ ለባላትም። (እርገጥ ገደብ እርሰምን ባይመስላቸው። ስምዖን ፍትረምባሉም በስሙ ሌላ ስርዓት ስርዓት ስርዓት መጣች ምንም ያሳት የሰም) ሰዎች ይህ ሆነ? ለወገኑ የደባባይ ታሪክ ለዘገባቸው የት ያደርሳል?

የሆነውን እንጂ እንዲሁም ለመደገፍ ሌላውን ለመኮንን አልባናትም። አንተ በምትለው ብልፍ የባለ ነበር የሚሆነው። ምክንያቱም እኛ ትክክል ነን ብለን ነው የምናስብው። የግድያው ታሪክ ያልገባው ታስቦበት ሳይሆን ታሪኩ ከፍራሽነቱ አንፃር ስለተባራ ፍራሽነቱን የሚወክል ነገር ለመጻፍ ስለታለበ ነው።

ገን እኮ ገደብ ትወቅ ነው። ሌላ ስለገገኛው ለባላትም ያለውን ለንድፍ ሀብት ብቻ ለደረሰው «እኛና አባቶች» መጽሐፍ ባይ እንኳን በእኔ ስለሰጣት የተገደቡ የ271 ስብደታውን ለም ዘርዘር ተጽፏል።

አምን። ብትጽፈው አንዴት ነበረ? ብትለን ይሻለናል። ያለስገባሁት ግን አስቤ አይደለም። ብጽፈው ግን በፎገንነት ነው የምዕረው። የንድፍን ደግንነትና ቆራጥነት ነው የምዕረው እንጂ «ተሳስተን ነበር» እንደማለል አሁንም እነገርሀለሁ።

የወቅቱን የእኔ ስለገገኛው እንቅስቃሴና ጥንካሬ ስናደፍ የለባላትን ዕናት ለናብ ከገለጽኩ ደቂቅ የሃይማኖት እንቅስቃሴ ነበር የሚመስለው። ለባላትም ከቀበሉ ስዕረው እስከ ቢተ-መገንለት በመደረስ የመንገዱን ስዕላንን ለመቀማት እስከመቃረብ መደረሳቸውን «እኛና አባቶች» ይመስላል። ያን ያህል ዕናትና ጥንካሬ እንደት በአጥር ገዢ ለረረርሰ በዎ?

ዛሬም ባለሁበት አድማ በጣም የሚደንቀኝ አሉ ነው። አንድ ገብ-ዕ ድርጅት፣ ብዙም አትምና ሀብት የሌለው ድርጅት በአመለካከትና በርዕዮተ-ዓለም ብቻ ያን ሁሉ ሕዝብ አንቀላቅሶ ያን ያህል ኃይል ማግኘቱ ይደንቀናል። በርዕዮተ-ዓለም መገናኘትን የመሰለ መሰሪያ የለም። በሀሳብና በዓላማ መገናኘት ከገንዘብም ከመሰሪያም በላይ መሆኑን በኢሕአፓ ተምራያለሁ። ያ ሁሉ ሆነና ግን፣ እንዳልከውም አስከላይ ድረስ ተደረሰና መጨረሻው ላለመሰላቱ የደርግ ዱላ ብዙ መሰራቱን ባውቅም በደርግ ብቻ፣ በውጫዊ ትግል ብቻ መጨረሻው መጥቷል ብዬ አላምንም። ውስጣዊ

ቅራኔው፣ ችግሩን የመናገሩ አቅም ከቅራኔው ጋር አለመመጣጠን ነው። ኢሕአፓን ያፈረሰው። ስለዚህ ውስጣዊውም ውጫዊውም ችግር ነው ያፈረሰው ብዬ ነው የማምንው። እንደውም ለእኔ ውስጣዊው ያመዝናል። ምክንያቱም ውስጥ ከጠነከረ ወደቀህ ትንሳሴህ። ኢሕአፓ ግን በተለይ ኢትዮጵያ ውስጥ ወደቀ አልተሳሳም።

የእኔ ስለገገኛው የሕይወት ታሪክ ከሰንት እስከ ሰንት ያመተ ምህረት ተብሎ ሲባል ይቻላል? ከእኔ ጋር በሀብት በመቻ (1967) እስከ 1970ዎቹ መጨረሻ ነው። አሁን አሁን እየተጸፉ ያሉ ጽሑፎች በ1964 ዓ.ም እንደተመሰረተ ያገልጻሉ። በ1964 በምስረትም ግን ተልቶ የወጣው በ1967 በመቻ ጣቢያ ውስጥ ነው።

ይህ ሁሉ በገር ያነጻጽረው ይማት ታሪክ (በጥሩ ወይም በመጥፋ) የተባረመ በ4 ዓመት መሰጥ ነው ማለት ነው?

ጥንቢው የሚገርመኝም አሉ ላይ ነው። እንዴት አምነት ለውን ሊያስተሳስር እንደሚችል የሚገባኝና ዛሬም ሰው መማር አለበት የምለው ይህንን ነው። ዛሬ በማህበራዊ ሕይወት በረያ በአንዲት ጉዳይ ላይ መተባበር ያቅተናል። መሰረት ነው። በሚለው ጉዳይ ላይ እንኳ የአንድ ቤተሰብ አባላትም እኩል መግባባት አይቻሉባቸውም። ኢሕአፓ ግን ያን ሁሉ አባል ስለአንድ ዓላማ እኩል ማለልና ችሏል።

ምርኮና ምስል ከላት በሆነ መልኩ እንዲታይ ሆኖ የተሰራ ስብደቱ ታሪክ ነው። በመጀመሪያ ገን በዚህ መጽሐፍ ውስጥ ፈጠራና ሕዝብ በመተኛ ቢቀመጥ ምን ምን ያህል ይሆናል?

በተጥር ማስቀመጥ ይቻላል። ነገር ግን በተለይ ፍራሽነቱን ከአስር ወጥታ የራሷን ትዳር እስከተመሰረተ ያለው እጅግ አመጣች ከፍል በአንድ ሰው ላይ የደርሰ አይሁን እንጂ እውነት ነው። በአጠቃላይ በልብወለድ መልክ ይቅረብ እንጂ ከግማሽ በላይ። የሚባለው ከፍል እውነት ነው።

ይህ መጽሐፍ መደራሰም ሲቀየር ነው የሚል ወረ ሰምታለሁ። እውነት ነው? ሀሳቡ አለ። ትንሽ ጀምሮ አለ። ግን ብዙ ልናገርበት የምትለው አይደለም።

መደራሰም መቀየሩ ጥሪ ሆኖ ሳለ፣ የሀገሪቱን ፈጣሪ በስሙ ገብቶ ላይ ተገባለች። ያለና ለበቃቀለም ተገንዶ ነው። እርሰም ያለበት የአንድ ትውልድ የአወቅት ታሪክ ከመሆኑ አንፃር፣ ይህ ታሪክ ባልተገባ መልኩ በሰራ፣ በገላ ዛሬ ሕዝብ እንዳይረዱም ለመተኛና የመጀመሪያው የማስቀመጥም ጋዜጠና እንደምሆን እነገርምታለሁ።

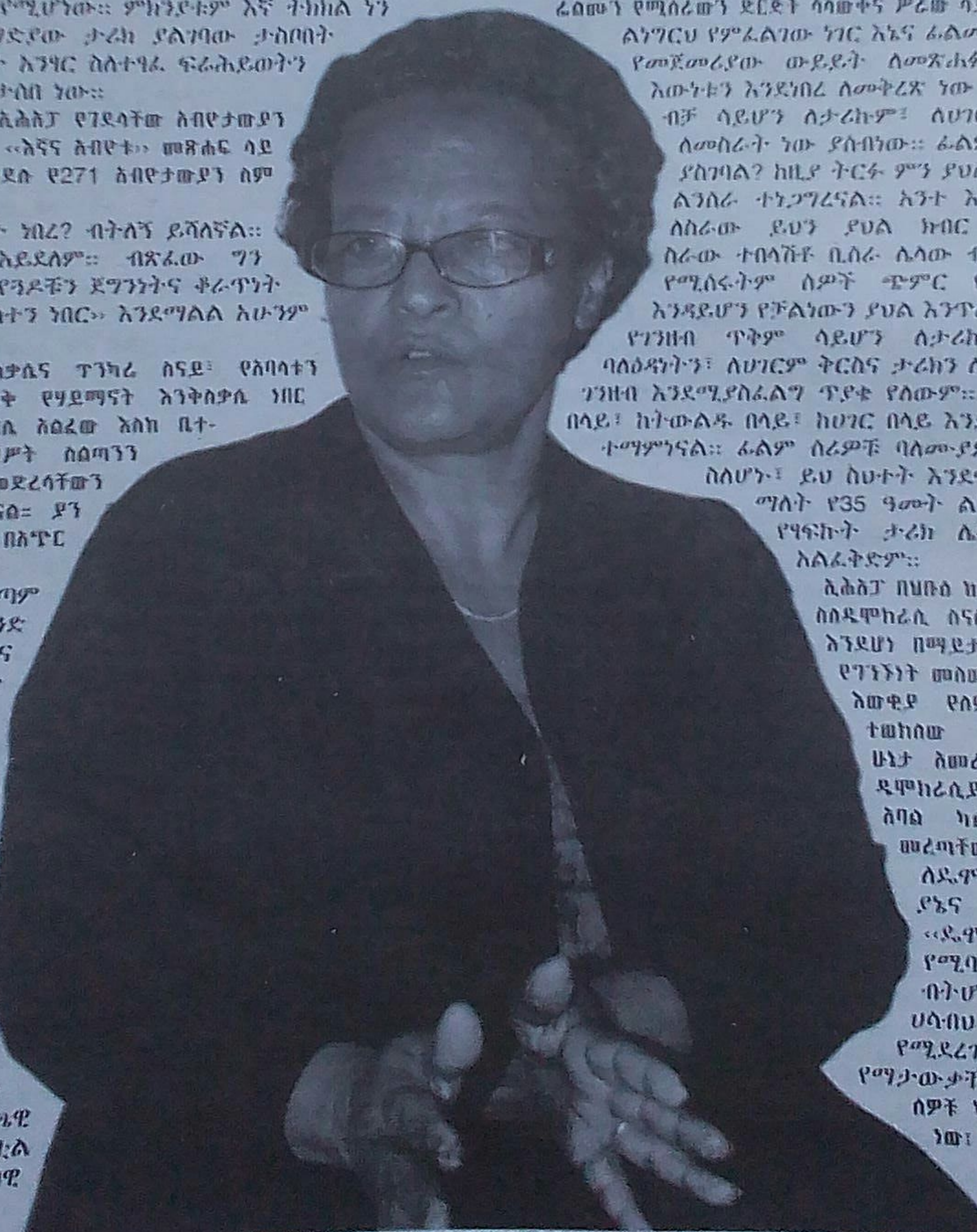
ፈጣሪ የሚሰራውን ደርጅት ባለውትና ሥራው ላይጀመር ነው ይህን የምነገርዎት። ለነገርህ የምረልገው ነገር እኔና ፊልሙን የሚሰሩ ሰዎች ያደረገው የመጀመሪያው ውይይት ለመጽሐፉ ታሪክ ክብር ለመስጠት፣ እውነቱን እንደነበረ ለመቅረጽ ነው። በፊልሙ ትርፍ ለማግኘት ብቻ ሳይሆን ለታሪኩም፣ ለሀገርም፣ ለግልም የሚሰጥ ስራ ለመስራት ነው ያለብንው። ፊልም ስንት ብር ወጥቶበት ስንት ያስገባል? ከዚያ ትርፍ ምን ያህል ይሆናል? የሚለውን ሳናስብ ልንሰራ ተነጋግረናል። አንተ እንዳልከውም... በመጀመሪያው ለሰራው ይህን ያህል ክብር በመስጠትህ አያመስገንክ። ሰራው ተበላሽቶ ቢሰራ ሌላው ብቻ ሳይሆን እኔም፣ ፊልሙን የሚሰሩትም ሰዎች ጭምር የምንጉዳ ይመስለኛል። ይህ እንዳይሆን የቻልነውን ያህል እንጥራለን። ከሰራው ለሚያመጣው የገንዘብ ጥቅም ሳይሆን ለታሪኩ ታማኝነትን፣ ለትውልዱ ባለዕዳትን፣ ለሀገርም ቅርስና ታሪክን ለማስቀመጥ ነው። የሚመጣው ገንዘብ እንደሚያስፈልግ ጥያቄ የለውም። የገንዘቡ ጥቅም ግን ከታሪኩ በላይ፣ ከትውልዱ በላይ፣ ከሀገር በላይ እንደማይሆን ከፊልም ሰዎች ጋር ተማምንናል። ፊልም ሰራዎች ባለሙያዎችና ሙያቸውን የሚያከብሩ ስለሆኑ፣ ይህ ስህተት እንደማይረዳም አምናለሁ። ምርኮና ማለት የ35 ዓመት ልጅ ነው። ባለዕዳት ተለምዶና የፍክሩ ታሪክ ሌላ ባለዕዳት እንዲያመጣብኝ አልፈቅድም።

እኔ ስለገገኛው በህዝብ ከመንቀሳቀስ አንፃር ዛሬ ላይ ሆነን ለሰደሞከረሁ ሰናብ የለባላት ቁጥር ምን ያህል እንደሆነ በማይታወቅበት፣ ጠንካራና ረቂቅ ህዝብ የገንዘብ መስመር ቢኖርም እርስ በእርስ የለባላት ለውቁዋ የለምና። ለባላት ወኪሉ ወይም ተወካዩ ላለመረጠበትና ባልተመረጠበት ሁኔታ ለመረጃና ለመረር የሆኑበት መንገድ ዲሞክራሲያዊ ነው ባለባ ይቻላል? እያንዳንዱ ለባል ካልታወቀ አላይ ያለትን ማን መረጣቸው?

ለዲሞክራሲ ያለን አመለካከት ያኔና አሁን በጣም ይለያያል። «ዲሞክራሲያዊ ማዕከላዊነት» የሚባል ነገር አለ። በህዝብም ብትሆን ሀሳብ ይመጣልሁ። ሀሳብህ ይመለሳል። አባል ከሆንክ እኮ የሚደረገውን ታውቃለህ። ሰዎችን ነው የማታውቃቸው።

ሰዎች ካልታወቁ አንዲት ተመረጦ ማለት ነው። እንዲት መረ ሆነ?

ሀሳብ ነዋ ድርጅቱ። ባህሪው

ሰዎች

መሬት እና ቋንቋ

ሌሊት ግርማ

አንደ ዘንግ ውሀ ውስጥ ቢጨመር፤ ዘንጉን ከውጭ ሆኖ ለሚመለከት ተመልካች የተገኘ ወይም የተሰጠ ይመስላል። ዘንጉን የተሰጠው ውሀው ላይ ሆኖ ተመልካች ነው። ተመልካችም ሳይሆን በተመልካች ላይን አማካኝነት ብርሃን ከውሀው ላይ ተገግባርቶ የሚፈጥረው «ቡነት» የዘንጉን ተፈጥሮ የውሀውን ተፈጥሮ እና የብርሃንን ተፈጥሮ «በተሰጠው» ይገኛል።

ለቤት ነገርች፤ ማለትም ውሀ፤ ዘንግ እና ብርሃን በላይን አማካኝነት የሚፈጥሩት መስተጋብር ምን ተብሎ ነው የሚጠራው? የሚል ነው የዚህ መግቢያ የመጀመሪያ ጥያቄ። በአጭሩ ሳይንስ እና እምነት ማቸው ቁርኝት ምን ይመስላል እንደ ማለት ነው። ለምሳሌ አፍሪካ አህጉር ናት። ... ግን አፍሪካ ፍረስ ምን ወሰደች? የምን ዙሪያ ገዢውን መሄድ ነው? አትቶጽኦ በአፍሪካ ውስጥ ያለች ሀገር ናት። ይሄ ከአሁን አራት ነጥብ ቀደም ብሎ የሰፈረው አረፍተ ነገር አውቀት ነው ወይንስ አምነት?

የአፍሪካም ሆነ የኢትዮጵያን የቆዳ ስፋት በካሬ ሜትር ማለት አንችላለን። ሜትሩ እና ካሬ ሜትሩ ሳይንስ ነው። የሰውነት ሕግ ነው። ሕጉ ላይ ባንስግግ እንዲሁ ልክቱ የመሬቱን ስፋት የማጠየት ወይም የማግኘት እቅድ አይኖረውም።

የቆዳ ስፋቱ ላይ ባንስግግም «ኢትዮጵያ በአፍሪካ ውስጥ ትገኛለች» የሚለው አረፍተ ነገር ላይ ግን ውዘገብ ልንፈጥር አንችላለን። በአውቀት ደረጃ እኛችን ላይ ያለው ነገር ሜትሩ እና ካሬ ሜትሩ ብቻ ነው። «ይሄንን ያህል የቆዳ ስፋት ያላት ሀገር ኢትዮጵያ ትባላለች» ማለትና «ኢትዮጵያ የቆዳ ስፋት ይህንን ያህል ካሬ ሜትር ነው» ማለት ትልቅ ልዩነት አላቸው። የጋለኛው አረፍተ ነገር ኢትዮጵያን እንደ ትድመ-አውቀት ይዞ፤ ከዚህ በመነሳት የቆዳ ስፋቷን የሚያሳይ ነው። የፊትኛው አረፍተ ነገር ግን የቆዳ መስፋት እና መጥበብ ላይ ተመስርቶ ይነገራል። የጠበበው ነገር «ምንድን ነው?» ከሚለው መነሻ በፊት ያስቀድማል። «የተጠቀሰውን ያህል የቆዳ ስፋት ያላት አህጉር በአለም ላይ አፍሪካ ናት» ቢለን፤ የመለኪያው እና ስያሜው ብቸኛ መሆን አምነቱን እና አውነቱን በአኩል መጠን አቀላቅሎልናል። የተጠቀሰውን ያህል የቆዳ ስፋት ያላት አህጉር በአለም ላይ አፍሪካ ብቻ ናትና!

ነገር ግን «የተጠቀሰውን ያህል የቆዳ ስፋት ያላቸው በማንኛውም የጠፈር ክልል ያሉ መሬቶች በሙሉ አፍሪካ ናቸው ማለት ነውን?» በሳይንስ እና እምነት በልኬት ሕግ እና በእምነት ሕግ መሀል ሁልጊዜ የሚከሰተው መግረስ ሊታየን የሚችለው ይሄን ነው።

መሬቱን እንደራሱ (ለራሱ) ያለውን ማንነት መሬቱን ከሚከልለው (ለው) ጋር የምናቀራገው በእምነት ብቻ ነው።

ይሁን። ሀሳቤን ወይም ልኬቱን ወደ ሰማኛው የእምነት አባዛያችን ላውርደው። ለምሳሌ እኔ አለሁ። የእኔን ስም ከጽሁፌ በላይ ከፎቶቹ በታች ተፅፎ (ለፍር) ታንቡታላችሁ። የምን ሀገር ተወላጅ ነን? ብላችሁ ላትጠይቁን በፊት፤

ስሜ ስለኔ የሚገልፀው ነገር እንዳል ይታወቃል (አንተዋውቀህ)። የሚታወቀው ነገር የሚገልፀው ስለኔ (ስለተወላጁ) ነው ወይንስ ስለተወለድኩበት መሬት? የተወለድኩበት መሬት አዲስ አበባ ነው። ብል ስሜን እና የተወለድኩበትን መሬት ያራርቀዋል? የተወለድኩበት መሬት «ፊንፊኔ» ነው ብልስ ስሜን እና መሬቱን ከአኔነቱ ጋር ያቀራርባል? አንዳንድ ግራ የሆኑ ጥያቄዎች አሉ ሳልጋበዝቸው የሚፈጠሩብን፤ ካላስተናገድንባቸው ትተውኝ ወደመጠበት የማይሄዱ!

የተወለድኩበት መሬትን የቆዳ ስፋት በማወቅ ስለእኔ ማንነት ትንታኔ መስጠት ይቻላል? እስቲ [አንድ-ቃሉን የምትሉት «ልሂታን»] መልሱልኝ። የእኔ ስውነት የቆዳ ስፋት መጨመር ከተወለድኩበት መሬት ቆዳ መስፋት ጋር ግንኙነት አለው?

የስሜን ትርጉም የማይወቁ ቋንቋውን ተናጋሪዎች

በእኔ እምነት የበለም እና ማንነት መሀል ካለው ቁርኝት ይበልጥ በለም እና የሰሙ ትርጉም የተገኘበት መሬት መሀል ያለው ቁርኝት በረታ ነው። ማንነት፤ ትርጉም የሚኖረው ስም፤ መሬት እና ቋንቋ ሲዋሀዱ እና ሲዋደዱ ብቻ ነው።

ባሉበት ቦታ የእኔ ስም ትርጉም ይሰጣል። መሬቱን ከእኔ ጋር ለሚጋሩ እና የእኔን ስም በቋንቋቸው ውስጥ ለማግኘት ሰዎች፤ የእምነት ቁርኝት ይፈጠራል። በውስጡ «ቋንቋህ እና ስለሰራህ ያለህ እምነት ስምህንም ጨምሮ የተፈጠረው ከመሬቱ ላይ ነው» የሚሉኝ አንዳንድ ሀሳቦች አሉ። «ተራራ የሚለውን ዕንሰ-ሀሳብ የተሰማከው «ፍረር» ወጪጫ፤ መናገሻ፤ እንጠጥ፤ የሚባሉትን የመሬት መልክዓ-ገዕታዎች በመገንዘብ ነው። ማለታቸው ነው። ተራራው ባይኖር ቋንቋህ አይፈጠርም፤ ቋንቋህ ባይኖር ስምህ ትርጉም አይኖረውም፤ ስምህ ባይኖር ማንነትህ ትርጉም አያበቅልም ማለታቸው ነው። ሀሳቦቹ ወይም ሀሳቦቹን የሚረብሱ ሰዎች።

እዚህ ላይ ሀሳቤን ወይም የለዎቹን ሀሳብ ገታ ላድርግና ስለማንነቱ ወይም ማንነት አልባኩ

ልግለፅ። ከላይ ከዕቅዱ በላይ ከፍተኛ ቦታች ተፅፎ የምታዩት ስሜ የወጣልኝ በአባቴ ነው። አባቴ የተወለደው ከአዲስ አበባ አንድ መቶ አስር ኪሎ ሜትር ርቃ በምትገኝ ወለዶ ተብላ በምትጠራ ከተማ ነው።

አባቴ ለትምህርት ከዚህች ከተማ ከመውጣቱ በፊት በልጅነቱ ያወጡለትን ስምን ቀይሯል። መቀየር ለምን እንደሰረለነው የተከበሩት ጋሽ (አቶ) ቡልቻ ይመቅላ ሲገልፁ ከዚህ በፊት ስምታችንል። ካልሰማችሁም አልደግምላችሁም። አባቴ ስሙን ከመቀየሩ በፊት በወላጆቹ የወጣለት ስም፤ አሁን እኔ እየተጠቀምኩ ያለሁበት ስም ነበር። ስሙን ቀይሮ «ግርማ» ተብሎ ግርማ ምገቡ ያለው ትምህርት በጆንራል ዊንጌት እና ባህር ማሥተፎ ለሰለተኛ ዲግሪውን ተገናፅፎ ሲመለስ እና እናቴን አግብቶ እኔን ሲወልድ፤ በፊት የቀረውን የልጅነት ስሙን አንስቶ አወጣልኝ።

ስሙ፤ መጀመሪያ ከወጣበት መሬት፤ መቶ አስር ኪሎ ሜትር እና ወደ አርባ አመታት አቋርጦ እኔ ላይ እውነት ሆኑ። አባቴ ለአዲስ አበባ የሚሆን ስም ለራሱ ከአርባ አመታት ቀደም ብሎ እንዳወጣው፤ ለእኔ ደግሞ ከአርባ አመታት በጋላ ለወለዱ የሚሆን ስም በአዲስ አበባ ከተማ ላይ ሽለመኝ።

እንግዲህ ማንነቱ በአጭሩ ከላይ የገለፅኩትን ይመስላል። የመሬቱ ቆዳ ስፋት እና የእኔ የእኔ ስፋት ምን ግንኙነት ባይኖራቸውም፤ ስሜ እና የመሬቱ ስም ቢያንስ መጣጣም አለባቸው። መጣጣም ነበረባቸው።

የእኔ ስም እና የመሬቱ እንዲጣጣሙ የሚከተለው መከሰት አለበት። አንድም መሬቱ አዲስ አበባ በመሆን ፈንታ «ፊንፊኔ» መሆን አለበት። ካልሆነ ስሜ ወደ «ግርማ» መቀየር አለበት። «አዲስ አበባ» እና «ግርማ» ይገባባሉ። ሌሊት እና አዲስ አበባ ግን፤ ቢያንስ የመቶ አስር ኪሎ ሜትር ርቀት እርስ በራሳቸው መሀል አላቸው። የራሴን ስም አወደዋለሁና ስሜን ከምቀይር፤ የተወለድኩበትን መሬት ስም ብቀይሮ ይቀለጃል። እኔና ስሜ እጅ እና ባንት ነን። ስሜ እና የመሬቱ ስም በግራ እግር እንደጠለቀ የተኝ እግር ጫማ ተዛንፈዋል። ወለዱን ከመቶ አስር ኪሎ ሜትር እቅርቦ ፊንፊኔን ማገናኘት፤ ካልሆነ ደግሞ አባቴ እንዳይረገው «ግርማ» የሚለውን የመሰለ ስም ለራሴ ማውጣት ነው መፍትሄው። ስምህ ማንነትህ ነው ያለው እኛሬም ስምህ መሆኑ ትዝ ይላችሁ እንደሆነ አላውቅም። እኔን ትዝ የማይሰኝ ግን እኛሬም ስም ከመሬት ጋር ያለውን ግንኙነት የጠቀሰበት አንቀፅ ስለመኖሩ ነው። ጥያቄው ስሜን ይዝገፈር ላይ ወይንም ጨረቃ ላይ ኑሮ ብቀልሱ፤ ማንነቱ ጊዜ እንደነበረው ሆኖ ይቀጥላል ወይ? የሚል ነው። መሀል ካለው ቁርኝት ይበልጥ በለም እና የሰሙ ትርጉም የተገኘበት መሬት መሀል ያለው ቁርኝት በረታ ነው። ማንነት፤ ትርጉም የሚኖረው ስም፤ መሬት እና ቋንቋ ሲዋሀዱ እና ሲዋደዱ ብቻ ነው።

ኢ.ድ.መን ተስፋይ

ከዳግማዊው የቀከም አብዮት ኢኮኖሚያዊ መነሻ

“Razom nas bahatol! Nas ne podolyat!” (እንደ ላይ ስንሆን እኛ ብዙ ነን። ማንም እያሸነፈንም) ይህን መፈክር እ.አ.አ በ2004 ዓ.ም በታላቁ የኢ.ድ.መን የነፃነት አደባባይ ሲገኝ የብሔራት እና ብሔራዊ ምእራባውያን ናቸው የሚባሉት በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ የቪክቶር የሰነገችቱ ደጋፊዎች ናቸው። ምክንያታቸው ደግሞ በ2004 ዓ.ም በየክፍሉ በተደረገው ፕሬዝዳንታዊ ምርጫ አፍቃፊ ራሽያ የሆኑት ቪክቶር ያክሲኑ በተቋቋሙት መንገድ ማሸነፋቸውን ማወቃቸው ነበር። ይህንንም አድራጎች ካራኝኪይ እ.አ.አ በ2005 ዓ.ም «Ukraine's Orange Revolution» በተባለው ጥናታዊ ዕቅድ ሲገለጹ፤ ቪክቶር የሰነገችቱ ያገኙት ድምፅ 52 በመቶ፤ ቪክቶር ያክሲኑ ደግሞ 43 በመቶ ሆኖ ላለ፤ በመሰረት የተዘፈቁት የየክፍሉ ምርጫ ሃላፊዎች ቪክቶር ያክሲኑ በ2.5 በመቶ በመብለጥ አሸናፊ መሆናቸውን የማወቃቸው ጣጣ ነው በማለት ነበር።

የክፍሉን ከቀድሞ ሶቭየት ህብረት ተገንጥላ ነፃ ሀገር የሆነችው እ.አ.አ በ1991 ዓ.ም ነው። አጠቃላይ የቆዳ ስፋቷ 7630 ስኩዌር ኪሎ ሜትር ሲሆን፤ በሰፊቷ ከራሽያ እና ከካዛኪስታን ቀጥሎ ከሶቭየት ህብረት ሀገሮች በስፋት ሶስተኛ ስትሆን፤ ከአውሮፓ ሀገራት ደግሞ በሁለተኛ ደረጃ ላይ ትገኛለች። በአንድ በኩል የቀድሞ ሶቭየት ህብረት ከመፈራረሷ በፊት ትላልቅ የግንብቻሪነትን እንዳስተራዎች መገኛቸው የክፍሉን መሆኑ፤ በሌላ በኩል ደግሞ፤ ከጥቁር ባህር ጋር ተገናኝ በሆነ መልኩ ያላት የመልክዓ-ምድራዊ ጠቀሜታ እንዳለ ሆኖ፤ ራሽያ ከምዕራባውያን እና ከጎረቤት የአውሮፓ ሀገራት ጋር ያላት የኢኮኖሚ ልውውጥ መተላለፊያ መሆኑ ከነፃነቷ በጎላም እንዲ በራሽያ ተፅዕኖ እና ከአካባቢዋ መልክዓ-ምድራዊ ጠቀሜታ ጋር በተያያዘ በራሽያ እና በምዕራባውያን በተለይ በአሜሪካ መሀል ላለው አሰጣጥ ማእከል እንድትሆን ምክንያት ሆኗታል።

የክፍሉን ከዳግማዊው አብዮት የበረቱ ለአመታት በመሰረት፤ በመልክዓ አስተዳደር አጠቃላይ ህዝባዊ ድጎማን ለማድረግ አቅም በሌለው የደቀቀ ኢኮኖሚ እና በውጪ ምዝራ ግንባታ ውስጥ መቆየቷ፤ የህዝቡን ኑሮ ሲኦል አድርጎታል። በዚህም የተነሳ ፕሬዝዳንት ያክሲኑ የህዝባቸውን ኑሮ ለማሻሻል ከአውሮፓ ህብረት እና ከራሽያ ጋር በመቀራረብ ወደ ሀገራቸው የመዋሰል ነዋይ ፍላጎት እንዲመጣ በመግባባት መስራትን አማራጭ አድርገው ወሰዱት።

አውሮፓ ህብረት ጋር ሲደረግ የታለበው የትብብር ስምምነት ትኩረቱ፤ የያክሲኑ መንግስት የህዝቡን ኑሮ የሚያሻሽል መዋቅራዊ ለውጥ እንዲያመጣ ከአውሮፓ ህብረት ስለሚደረግለት የገንዘብ ድጋፍ እና ከራሽያ ጋር ያላቸውን የኢኮኖሚ ልጠፋ ስለሚያቆሙበት ሁኔታ ነው።

በየክፍሉ እና በአውሮፓ ህብረት መሀል የህብረት ስምምነት ለማድረግ መግባባት (በራሲያን አልተደገፈም) ላይ የተደረሰበት ስምምነት ዋና አላማው፤ በየክፍሉ

እና በአውሮፓ ህብረት መሀል ፖለቲካዊ ማህበር መፍጠርን ግብ አድርጎ በአውሮፓ ህብረት እና በየክፍሉ መሀል የኢኮኖሚ ትስስር በመፍጠር የየክፍሉን ኢኮኖሚ መደገፍ ነው። ይህንንም ለማሳካት ስምምነቱ በውስጡ የሚኖረው ኢኮኖሚክ ጉዳዮች ሲታዩ፤ የክፍሉን የጥራ-ጥሬ ሰብሳቢ እና የተፈጥሮ ጋዝን ወደ አውሮፓ ህብረት ሀገራት ለመላክ እድሉን ይሰጣል። ከአውሮፓ ህብረት ሀገራት ደግሞ የክፍሉን መስራታዊ ፍጆታዎችን እና የአገልግሎት ዘርፉ የሚያመርታቸውን ምርቶች እንድታስገባ የሚያስችላትን እድል ያመጣል። ከሁሉም በላይ ደግሞ ያለምንም ትደመ-ሁኔታ እንዲሉቱ የአውሮፓ ህብረት ሀገራት ዜጎቿ በአባል ሀገራቱ ውስጥ እንዲሉት እየተንቀሳቀሱ እንዲሉ የሚያስችላት ነበር። ነገር ግን ፕሬዝዳንት ያክሲኑ በመጀመሪያ ይህ ከአውሮፓ ህብረት ጋር የሚደረገውን ትብብር በተመለከተ ትብብሩ ለሀገራቸው እንደሚጠቅም ቢገልፁም፤ ቆየት ብለው ስምምነቱን አልፈርምም በማለት ራታቸውን ከአውሮፓ ህብረት ወደ ራሽያ አዙ። ከዚያም በላይ ስነ ህዝብታን እና ራሽያ ወደሚገኙበት የንግድ ትስስር ማህበር አዙ። ይህ ውሳኔያቸውም የክፍሉን ለዳግማዊ የቀከም አብዮት፤ እሳቸውን ደግሞ ከስልጣናቸው አስወርዶ ወደራሽያ እንዲሰደዱ

የአውሮፓ ህብረት ሀገራትን በተመለከተ ለኢኮኖሚያቸው ሲሉ ለኢኮኖሚ ትስስር ያላቸውን ከፍተኛ ትኩረት መነሻ በማድረግ፤ በየክፍሉ ያለውን ለግብርና ምርት ተስማሚ የሆነውን መልክዓ-ምድር፤ የየክፍሉን የግብርና ምርቶች ከላይ ከጠቀስኩት የየክፍሉን ፀጋ ጋር ስንደምረው የአውሮፓ ህብረት ሀገራት በየክፍሉ ያላቸውን ፍላጎት ለማወቅ እንችላለን

ምክንያት ሆኑ። የክፍሉን እና የአውሮፓ ህብረት ለሁለት አስርት አመታት ሲያደርጉት የነበረው በኢኮኖሚ የመተሳሰር ድርድር፤ ፕሬዝዳንት ያክሲኑ በዳግማዊው አብዮት ከስልጣናቸው ወርደው ወደራሽያ ከተሰደዱ በኋላ እ.አ.አ መጋቢት 16 2014 ዓ.ም የስምምነቱ አንድ ክፍል በሆነው የፖለቲካ ጉዳይ ላይ ድርድሩ ከመግባቢያ ሰነድ ባለፈ በፊርማ እንዲፀና ሆኗል። ውጥረቱ በተጠለበቀ በአሁኑ ወቅት፤ ራሽያ፤ አሜሪካ እና የአውሮፓ ህብረት ከጀርባ እንቅጥ አለበት ስትል፤ አሜሪካ እና የአውሮፓ ህብረት ደግሞ ራሽያ የየክፍሉን ሉላላዊ ሀገርነት እየደፈረች ነው በማለት ከመውቀስ ባለፈ የኢኮኖሚ ማእቀብ ጥለውባታል።

የኢኮኖሚያዊ ቁጥሩ እዳ
ከየክፍሉን እና ከአውሮፓ ህብረት የማህበር ስምምነት ጋር ተያይዞ የአንድ ወገን ጥቅም ላይሆነ፤ እንደየጋራ ኢኮኖሚያዊ ፍላጎታቸው ራሽያ በአንድ በኩል ስምምነቱን በመቃወም፤ በሌላ በኩል የአውሮፓ ህብረት (ማርቀቁ እንዳለ ሆኖ) እና አሜሪካ ስምምነቱን በመደገፍ በየክፍሉን ኢኮኖሚ ላይ ለመቆመር፤ ስምምነቱ ምክንያት ሆኗቸዋል። እንደእኔ እምነት በየክፍሉን ምድር ያለውን የአውሮፓ ህብረት እና የራሽያን ኢኮኖሚያዊ ትንትነት ለማየት፤ የምራባውያን እና የምስራቁን የኢኮኖሚክስ አስተምህሮት ንድፈ-ሀሳብ መነሻ ማእከል ማድረግ ያስፈልጋል። የአሁኑን የምራባውያንን የኢኮኖሚክስ

ንድፈ-ሀሳብ ምልክታ መነሻው፤ በአለም ላይ በቅኝ ግዛት በየዘቦቸው ሀገራት ብዙ የተነሳ በግዛቷ ፀሀይ አትጠልቅም የሚባልላት ታላቋ እንግሊዝ እና ጀርመን በአለም ያበረክቷቸው አውቅ ኢኮኖሚያቸው ናቸው። በምስራባውያን የኢኮኖሚክስ አስተምህሮት አስተሳሰብ ላይ ከፍተኛ ተፅዕኖ ካሳደሩት ውስጥ ከማርቀቁ አስከፊያልን ያሉ አውቅ የጀርመን እና የእንግሊዝ ኢኮኖሚያቸው ለአብነት ይጠቀሳሉ። ለውቅቱ የምስራቃውያን የኢኮኖሚክስ አስተምህሮት አስተሳሰብ መነሻነት ደግሞ በታላቋ ሶቭየት ህብረት ዘመን የተደገሙትን የራሽያን ኢኮኖሚያቸው የንድፈ-ሀሳብ ምልክታ መነሻ ያደረጉት፤ ከቀሪቱ ለክፍሉ ያሉት ኢኮኖሚያቸው ደግሞ ከፍተኛ ሚና አላቸው። ይህ የምስራባውያን እና የምስራቁ የኢኮኖሚክስ ምልክታ በአጭሩ ሲታይ፤ የምስራባውያን ለንፃ የኢኮኖሚ ስርዓት እና ለኢኮኖሚያዊ ትስስር ያለ ትደመ-ሁኔታ ትድሚያ የሚለጥ ሲሆን፤ የምስራቁ ደግሞ ከጥላ ጎደል በመንግስት ቁጥጥር ስር ላለ የኢኮኖሚ ስርዓት ትድሚያ እየሰጠ በኢኮኖሚ ትስስር ደግሞ የታሪክን እና የባህል ተመሳሳይነትን መነሻ ያደረገ ነው። በዚህ መነሻነት የአውሮፓ ህብረት እና ራሽያ በየክፍሉን የሚያደርጉትን ግብግብ ስናይ፤ በአንድ በኩል በአካባቢው ያለውን የራሽያ ባህል፤ ታሪክ፤ የዘር ትስስር የበላይነት መነሻ

ሆኗል። በሌላ በኩል ደግሞ ራሽያ ወደ አውሮፓ የምትልከው ነጻዩ የሚተላለፍበት በቀድሞ ሶቭየት ህብረት ዘመን የተዘረጋው የነጻዩ ማስተላለፊያው ቱቦ፤ በየክፍሉ ግዛት ውስጥ ማለፉ፤ ግዙፍ የማይቆረቆረን ካምፓኒዎች መፍራቸው፤ የክፍሉን ከጥቁር ባህር ጋር በተያያዘ ያላት ከፍተኛ መልክዓ-ምድራዊ ጠቀሜታ፤ ራሽያ በየክፍሉን እና በአውሮፓ ህብረት መሀል ያለውን የማህበር ስምምነት በእይት-ቁራኛ እንድትከታተል እና በየክፍሉን የውስጥ ያደረጋት ምክንያት ሆኗል። የአውሮፓ ህብረት ሀገራትን በተመለከተ ለኢኮኖሚያቸው ሲሉ ለኢኮኖሚ ትስስር ያላቸውን ከፍተኛ ትኩረት መነሻ በማድረግ፤ በየክፍሉ ያለውን ለግብርና ምርት ተስማሚ የሆነውን መልክዓ-ምድር፤ በየክፍሉን የግብርና ምርቶች ከላይ ከጠቀስኩት የየክፍሉን ፀጋ ጋር ስንደምረው የአውሮፓ ህብረት ሀገራት በየክፍሉ ያላቸውን ፍላጎት ለማወቅ እንችላለን። እንግዲህ የኢኮኖሚ ቁጥሩ ከላይ የተጠቀሰው ከሆነ፤ ትልቁ ጥያቄ ለየክፍሉን የሚጠቀማት የቱ ነው? የሚለው ነው። ያለመታደል ሆኖ ይህን የሚወስድት ፖለቲካዊ መሆናቸው፤ መታደል ሆኖ ደግሞ ህዝቡ ያልተስማማውን በአብዮት የመደርመሩ ሁኔታ፤ የክፍሉን በየክፍሉ አውያን ፖለቲካዊ እና በህዝባዊ መሀል ባለ ግብግብ እንድትኖር ያደረጋት ይመስለኛል። □

የአይሁድ ነገር

ሚካኤል ዲኖ

የአይሁድ ታሪክ መጀመሪያ በምስት የተሞላ ነው። ለይሁዳ ከተባበሩት አይሁዳዊ ፈላጊ መጥቷል። የአይሁዳ ታሪክ መጀመሪያ በምስት የተሞላ ነው። ለይሁዳ ከተባበሩት አይሁዳዊ ፈላጊ መጥቷል።

ለይሁዳ ከተባበሩት አይሁዳዊ ፈላጊ መጥቷል። የአይሁዳ ታሪክ መጀመሪያ በምስት የተሞላ ነው። ለይሁዳ ከተባበሩት አይሁዳዊ ፈላጊ መጥቷል።

በደረሰበት ሆኖ የሚከተሉት የአይሁዳ ዘዴ፣ ነፃነት ልማት ሆኖ ለይሁዳዊ ፈላጊ መጥቷል። የአይሁዳ ታሪክ መጀመሪያ በምስት የተሞላ ነው። ለይሁዳ ከተባበሩት አይሁዳዊ ፈላጊ መጥቷል።

በዚህ ብዛትም መንግስታትን ላይቀር የሚሾም የሚሰራው ረቂቅ ከንቶቹ በተወሰነ ፖለቲካኛ የገታት እይታ ውስጥ ይወድቃል። በዚህ ጊዜ በፖለቲካው ትግል ውስጥ ሚናቸው ተገልጾ ፐርፓጋንዳ ይጀመራል። ቀድሞ በህዝቡ ውስጥ በተባበሩት መሪዎች ሲንገኙ የነበረው ሀሳብ መልክ ይይዝና ጥላቻን ይወልዳል።

ሂትለር ከአስተራሪ ወደጀርመን ከመጣ በኋላ ዘግቶ የተገለጠለትን አውነት ራሱ በዘጋጀው ደርግ ላይ ሲገልፅ እንደሆነ ብሎ ነበር። «... በሙሉ ሺዎች የሚቆጠሩ ልጃገረዶች በአስቀድሞ እንገራጠማ የአይሁድ ፈቃድ መወሰን ተቀባይ... በግራፒክ አይሁዳዊ ወጣት ሊያሳልጋት ባቀዳትና ባልጠራጠረችው ልጃገረድ ላይ ሠይጣና በሆነ መንገድ እየፈጠጠና እየሠለለ ለሠዕታት ያደርጋል... በተለይ በባህላዊ ሕይወት ውስጥ ሲያገለግል እንደ አይሁድ ያልተገኘበት ጉድፍ ወይም አስገዳሪ ተግባር ኖሮ ያውቃል? ወደእንደዚህ አይነት [ማህበራዊ] ቁስል የመመርመሪያውን ቢላዋ በጥንቃቄ የከተተ ሰው ልክ በበለጠ አካል ውስጥ እንዳለ ዕጭ በድንገተኛው ብርሃን የተቀበረበረ እንደ ትንሽ አይሁድ ወዲያው ያሻል። የዚህ አስደራሚ መጥፎ ንግድ [ለተኛ አዳሪነት] ጨካኝ ጋፍረት የለሽና መሠረው አቀናባሪ አይሁዱ መሆኑን ለመጀመሪያ ጊዜ ላውቅ ሰውነቱን ወረረኝ።» (ሜይን ካምፍ)

ሂትለር አጋኖ እንደሆነ እንጂ ዋሽቷል ብለን እንጠረጥረውም። ዛሬም ከአለም-አቀፍ የገንዘብ ተቋማት አስከ ሃያላን ሃገራት የውጭ ፖሊሲ ጀርባ ሆነው የሚሸርቡትን ስለምናውቅ፣ የጥካኔ አኩያቸውን ሂትለርን ገለግ እናምናለን። መላውን ጀርመን አስተባብሮ አለምን ለማስገበር የወጣውን አቅድ ሊያከሸፉ ከሚችሉ ሀይሎች መካከል፣ በገዛ ሀገሩ በውጣኝ ዘርፎችና ተቋማት ተገግጠው የሚገኙት እነዚህ «ሀገር-አልባ-ባለሀገር» ዋነኞቹ እንደሆኑ በመረዳቱ ነበር «ዕረ-ሴማዊ» እንቅስቃሴውን ያቀጣጠላው።

ባንኮች አጋጣሚ ሁሉ ስለደረሰባቸው መከራና ግፍ ከመተረክ በገነው አያውቁም። ስለደባቸው ላይሆን ስለደረሰባቸው አብዝተው ይናገራሉ። ስለሰራቸው እንጂ ስለሰራቸው እንዲሰማ ግን አይሾም። ትላንት በሂትለር ለደረሰባቸው ጭፍጨፋ የነበረኝ ሀዘኔታ፣ ዛሬ አንሱ በፍልስጤም እያደረሱ ባሉት ሰቆቃ ተጣፍቷል። ሁለቱም የአለም አርግማኖች ናቸው።

ግፍ እንዴት በግፍ ይፀዳል? ቁስል እንዴት በቁስል ይሸራል? ባለሀገር የመሆን ጥግት፣ ሀገር-አልባ በመሆን መዋተት ውስጥ እንዴት ይፀናል? የአንዱ የፍጻ ዘመን ፍፃሜ፣ የሌላው የመከራ ዘመን ጅማር መሆኑ ነው ምቹ! የአንዱ በደል በሌላው መወረረዱ ነው ፀብ!

ከሂትለር የቀጣ ፊት በመሸሸ ላይ በነበሩበት በዚያ በጭንቁ ሰዓት መድረሻ ያጡ አይናቸው ከአፍሪካ አንስቶ እስከ መካከለኛው ምስራቅ ድረስ ባይ ቦታ ፍለጋ ተንከራተዋል። እንደተረት፣ እንደገደል ከሚቃጠው የአመታት ውጣውረድና ትንቅንቅ በኋላ በሚደኑት ሁኔታ በፍራፍሬ ምርት ወደበለፀገችው ፓለስታይን እምርተው፣ የመጡበትን የሀገር-አልባነት፣ የመንግስት አልባነት፣ የዋስትና አልባነት እርግጥን ሰጥተዋቸው ሊያበቁ በፈንታው ሀገራቸውን ነጠቋቸው።

ግፍ እንዴት በግፍ ይፀዳል? ቁስል እንዴት በቁስል ይሸራል? ባለሀገር የመሆን ጥግት፣ ሀገር-አልባ በመሆን መዋተት ውስጥ እንዴት ይፀናል? የአንዱ የፍጻ ዘመን ፍፃሜ፣ የሌላው የመከራ ዘመን ጅማር መሆኑ ነው ምቹ! የአንዱ በደል በሌላው መወረረዱ ነው ፀብ!

ፍርድ-ገምጽል አለም ነው! ጉልበተኞች ብቻ ያሻቸውን የሚፈፀሙበት ሃገር ፈርሶ ሃገር የሚቆምበት አድር-ባይ አለምም ነው! አቅሙ ቢሰጥ በገዛ ሀገራቸው ላይ ተቀብረው፣ በላያቸው ላይ የመጡዎች ሀገር እንዲገነባ ድምፁን የሚሰጥ! በተቃራኒው የተለያዩ ጥቅሞችን እያገናዘበ ለባለሀገሮቹ እውቅና ላለመስጠት የሚልመጠመጥ!

እስራኤል ከአራት ጋር የነወከለ መርህ ግብሯን አስመልክቶ ሀይለማርያም ፍጥጫ ውስጥ በግብሩ ሰጥን ጠቅላይ ሚኒስትር ቤኒሚን ሄታግያሁ በተባበሩት መንግስታት ስብሰባ ላይ ይመስላል። በልብ-መለክት እንዲህ ሲል ተናግሮ ነበር፡ «እኛ ለአለም የተሰጠን ገደብረኩት ነን።»

ይህም ነው ምቹ! ሀገር አፈራርሰውና በጣጥሰው፣ ሀገብ ጨርሰው፣ ዙሪያ ገባውን አምሰው፣ በየዕለቱ ሞትና ስደት እያመረቱ ላለ፣ በአደባባይ ያለ አንዳች ሀፍረትና ደላኝታ ስለገደብረኩት የማውራት ተቃብሮ!

«ከተመረጡት» ጋ መንከታቸን ካልቀረ አንዲት ማላያ እንጨምር...

ከገንደም ይናራለህ?

መዕሃፍ ቅዱስን አይሁድ እንደገፋት እናውቃለን። የማናውቀው ምን ያህል በሃቀኝነት እንደገፋት ነው። ካለማውቅም ተሻግረን የምንጠረጥረው መጨውን ዘመን አስልተው ታሪክ እንዳዋቀሩ፣ ገፁ ባህሪ እንደሰሉ... ነው። የአለም ታሪክ ከአውነተው በተቃራኒ ለመቆሙ መጽሐፍ ቅዱስን በማሳያነት መመልከት ይቻላል። በብሉይ ኪዳን አይሁዶች ከጎረቤቶቻቸው ጋር ያደረጉትን ተደጋጋሚ ጦርነቶች እንመልከት።

አይሁድ በፈቃዳቸው ንጉሥ እስከጠየቁና ላክል እስከነገሰበት ጊዜ ድረስ በነብይ አማካኝነት ከአምላካቸው ጋር በመገናኘት ተዳያቸውን ይፈፅሙ እንደነበር ተፅፏል። ታዲያ ምንጊዜም ወደ ጦርነት ከመውጣታቸው በፊት ይተናቸው እንደሆነ አምላካቸውን ይጠይቁታል። ብዙ ጊዜም አምላካቸው በነብይ በኩል ለጦር እንደሚቻል በሚልከው መልዕክት «ይህን ሁሉ ለራዊት በፊትህ አላልፈ ሰጥቼህሁና ወደ ጦርነቱ ለመውጣት አትፍራ» ሲል በራኬ-አክል ፈቃዱን ይሰጣል። ይህን መሰሉን ፈቃድ በብሉይ ኪዳን በተደጋጋሚ እናገኛለን።

እንዲህ ያለውን ታሪክ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ማካተት ለአይሁዶች ከፍተኛ ጥቅም ያስገኛላቸዋል። በቅድሚያ ስደትና መከራ ለበዛበት የራሳቸው ህዝብ የአምነት ፅናት መጠበቂያ እንዲሆንና አምላካቸው ከነሱ በቅርብ ርቀት እንዳል በማሰብ ያበረታቸዋል። በሌላ በኩል ለተቀረው ዓለም፣ በተለይም ለጠላቶቻቸው ከህልውናቸው ጀርባ ፈጣሪ መፍሩን በማስገንዘብ (ከነሰሙ የእስራኤል አምላክ ነው) የሥነ-ልቦና ጫና ለማሳደር ተጠቅመውበታል።

ግልፅ ነው፣ አይሁድ ለፖለቲካቸው፣ ለህልውናቸው ሲሉ በታላቁ ቅዱስ መጽሐፍ ውስጥ የፐርፓጋንዳ ሥራ ሰርተዋል። ይህ ካልሆነ ታዲያ እንደምን ያለ አምላክ ነው የፈጠራቸው ልጆቹ ለሁለት ተከፍለው ሲተላለፉ፣ ለአንደኛው ወግና «ድሉ ያነተ ነው ተዋጋ» ብሎ የሚባርከው?

አይሁድ ለጭፍን ፍላጎታቸው አምላክን ከመንበሩ ወደ ጦር አሳሽርነት አውርደውታል። እንደ ታሪክ መግሰፍት ሁሉ፣ በመጽሐፍ ቅዱስም «የሚበጀው» ከሚፋጀው አንድ ጋ ተቀላቅሎ ለምዕመኑ የሰንደ ለቃሚ ስራ ይሠጣል። የገንዘብ ስንዴ ለቃሚ ትጋት ያለው ምን ያህል ነው? ያልን እንደሆነ፣ መልሱ ቀላል አይሆንም። □

አንድ ዓመት የመሰረተ ስሜት ማድረግ አገልግሎት የሰጠው እስከ በአሁኑ ዓመት ድረስ ድረስ...

ዛሬ የሪፖርት ላይኛ ጽሑፍ መዋቅሩ ረጅም ስድስት ወር የሆነውን...

መሰረቱን በምን መልኩ እንደሚሻገር አላውቅም። በተጨማሪም ወስደው በመኖር...

ዛሬ ላይ፡ ከ35 ዓመት በኋላ የሆነው ሊያስቡት አልፎ ማድረግ አገልግሎት...

ዛሬ ላይ ሆኖ ያን ያህል መጽናት በጣም ይቸግራል። ጽሑፉ ነው፡ ምንም ስህተት...

የማያወጅ ታሪክ አጭር፡ ህጉም ተረፎ፡ ቃሉም መጨረሻን ለማግኘት...

(ፈገግ ብለው) እኔ... ኢሕአፓ ከአኔ ደም ውስጥ የሚመጣው ወይም...

ከኢትዮጵያ ራዕይ ፓርቲ /ኢራፓ/ የተሰጠ ማብራሪያ ከተከበሩ አቶ ገርማ ሰይፋ ማሩ

በአንድ ሕጋዊ አካል ስር የተሰበሰቡትን በጽሑፍ መጨረሻ የክብር ሰርተፍኬትና ሽልማት አያሰጥም

የኢትዮጵያ ራዕይ ፓርቲ /ኢራፓ/ በሀገር አቀፍ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤት...

ኢራፓ የሥነ-ምግባር ደንቡን ረቂቅ ከሌሎች ፓርቲ በረረመበት ወቅትም...

«የጋራ ምክር ቤቱ አባላት የፋይናንስ ድጋፍ የሚያገኙት ከመንግስት ላይም...

የተከበሩ የአቶ ገርማ ሰይፋ ችግር፡ ከሰጠው አካል ላይም ከሆነ...

ስለሚያገኙት ደጋፊ ያለ በጀትና ሌሎች ጥቅማ ጥቅሞች የተቆሙ አይመስልም።

በአሁኑም እንዳስተመቡት «ሰነዱ» እንዲሁ ፓርቲዎች መጥታቸው የተረጋገጠው...

ከእርስዎ አንደበት እንደመጣው የፖለቲካ ስቃይ ተራ አለባል።

የተከበሩ ወንድማችን አቶ ገርማ ሰይፋ በየዋህነትም ሆነ በገርነት...

እንዲሁም ኢትዮጵያን ያበርከለ የኢራፓ የሥራ አመራር ኮሚቴ ማህተም አለበት

የግዴታ ሰው ልትሆን ትችላለህ። ፕላን ሃሳብ ጠባቂዎች ግን አመፀኛ መሆንን ነግረው ከሰዎች መካከል ከመሰፋህ ትክክል ናቸው። ከአንተ በላይ የልብህን የሚያውቁ እነሱ መሆናቸውን አልግመንህ በራሱ ትልቅ ወንጀል ነውና አንተም አትከራከርም። ከሱ ሃሳብ ለምት የሚያበቃ ሳይሆን በራሱ ሞት ነው የሚለውን ድንጋጌ በመጥቀስም ይመጡብሃል። ከሱ ሃሳብህን ከልብህ አውጥተው ሲነግሩህ፤ እንረ-መንገዳቸውን መመትህን እየነገሩህ ነው። ከዚያ በኋላ የእነሱ አንተን ማስወገድ እንዲያው ለደንቡ እንጂ ከከሱ ሃሳብህ የተነሳ የሚደርስብህ ትግት አይደለም። ፕላን ሃሳብ ጠባቂዎች የማታውተውን ከሱ ሃሳብህን ያውቃሉ፤ የማታውተውን ከሱ ሃሳብህንም ይነግሩሃል፤ በማታውተው ከሱ ሃሳብህ መሞትህን ያረፍሃል፤ በመጨረሻም መት ነህና ያስወግዳሃል። እነሱ የሉበትም።

ሴቴና ባለሙያው ዘመዴ የአንድ ለአምስት ሥልጠናና አሱን ተከትሎ የሚመጣው ጥርጉፊ ሥራን ሳይሆን ልብን ከመመርመር ያለፈ ግብ እንደማይኖረው ያዘለ ፍርሃት እንዲጨብጥ ያደረገው ምክንያትም የሚገባን ከዚህና ከዚህ ዓይነቱ ታሪክ በመነሳት ማሰላሰል ስንጀምር ነው።

ምን ታስቦ ነው?

ዛሬ በዚህች ሀገር ልክ አጥቶ የተንሰረፋውን መብትና የመልካም አስተዳደር አጠቃላይ መፍታት የተሻለ አማራጭ ነው በማለት (ይኸን ደግሞ እንሞክረው ተብሎም ሊሆን ይችላል) አሁንም እንደ ፓርቲ ያመነበትንና በሚመራው መንግሥትም ውስጥ ሊተገብረው የሚችለውን የአንድ ለአምስት አደረጃጀት ክፍል ወደ ከተማ ከጠቀው ሶስት ዓመት አልፎታል። ይሁንና በዚህ አደረጃጀት ዓላማ ተደርጎ በዋነኝነት የተያዘው ሥራን በተሻለ ጥራትና ፍጥነት መፈፀም፤ እንዲሁም ለዚህች በትክክልና በአግባቡ ግልጋሎት መስጠት ሳይሆን "አንድ አስተሳሰብ የመፍጠር" ዲሳታና የአጣብቅን የፖለቲካ አቋም ማጥራት ሆኖ መቅረቱ ከየአትጣጣው አየተሰማ ነው።

መንግሥት "አንድ አስተሳሰብ ካልፈጠርን ልማት ብሎ ነገር የለም" በማለት የሚያስተጋብውን አቋም "አንድ አስተሳሰብ መፍጠር ምን ማለት ነው?" በማለት ብዙዎች ጥያቄ እያነሱበት ይገኛሉ። ዛሬ አሁንም በአንድ ለአምስት የፊትወርክ ዘርጋታው፤ ልማትን አፋጥኗለሁ የሚል ዓላማ ማግኘቱን ይነግረን እንጂ ልማትን ለማፋጠን ቁቁ የሆነ የሰው ኃይል በዙሪያው እንዳለባቸውና ብዙም እውቀትና ችሎታ ያላቸውን ጥቂቶችም ቢሆን በዚህ መስራት ብቻ መሪ አድርጎ ለማስቀመጥ እንዲቻል እየታወቀ "አንድ አስተሳሰብ" እንዴት መፍጠር እንደሚችል ግራግብ አድርጎታል። ለዚህ ቀላል ማሳያ የሚሆንን ዓላማና ግብ ልማትንና ሥራን ማፋጠኑና በሆነው የአንድ ለአምስት አደረጃጀት ውስጥ መሪ የሚሆን ግልሰብ ማለት? የሚለውን ብቻ መመልከት ይሆናል። ዛሬ በአሁንም ዙሪያ መሰላቸው ለካሮ ጥሩ ዝቢን እንደማግኘትና ልዩ ልዩ ጥቅማጥቅማን እንደመሰጠቱ ተያደጎ አስከመታመን በደረሰበት ሁኔታ፤ አሁንም ሆነ የሚመራው መንግሥት በገን ከፍተኛ የሚለይበት መስራት ምን ሊሆን እንደሚችል መገመት አስቸጋሪ ነው። እናም በሥራው ባስገኘው ውጤት እንዲሁም በዕውቀትና ችሎታው ተሰፍኖ ከሚመዘገቡ ይልቅ አባላትን በመመልመልና በማሳመን ሥራ መጠመዱ፤ የላቀውን ሽመትና ሽልማት እንዲያስገኙለት እምኖ የተቀበለው እይማ በዘቶ ይታያል። ምናልባት "አንድ አስተሳሰብ መፍጠር" የተባለው ከዚህ አንጻር ይሆን እንዴት?

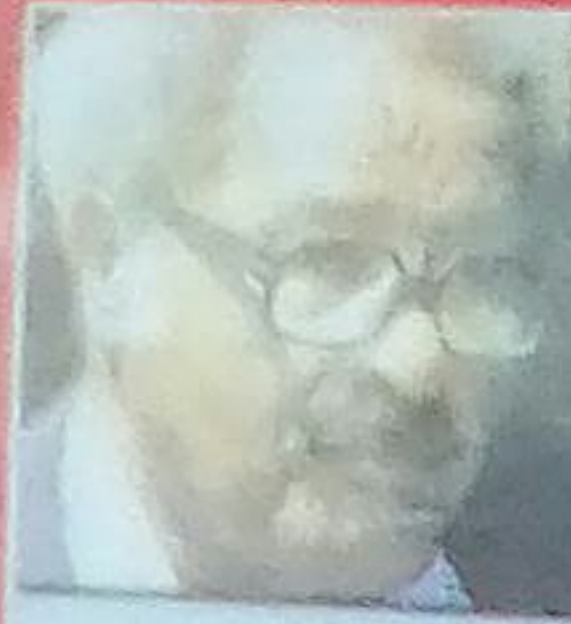
እንገዲህ የአንድ ለአምስት አደረጃጀት በተለይ ዛሬ በከተሞችና በፌዴራል መሥሪያ ቤቶች ለመተግበር እየተሞከረ ቢሆንም የሚፈለገውን ውጤት እንዳልመጣ ደግሞ ባለሥልጣናቱም የሚከዱት ሐቅ ሊሆን አልቻለም። በተለይ

በሲቪል ሰርቪሱ የአገልግሎት አሰጣጥ ረገድ ዛሬ ከፍተኛ ችግር እየታየ የሚገኘው የአንድ ለአምስት አደረጃጀት ስኬታማ ካለመሆኑ ጋር በተገናኘ እንደሆነ መንግሥት መቀበሉ በራሱ የአደረጃጀቱን ጤናማነት መለስ ብሎ እንዲመረምረው የሚያስገድደው ሳይሆን አይቀርም።

ከዚህ አንጻር መንግሥትም ሆነ ገዢው ፓርቲ አንድ መረዳት የሚኖርባቸው መሠረታዊ ሐቅ ቢኖር፤ አርአያነት ከታች ወደላይ ሳይሆን ይልቁንም በተቃራኒው ከላይ ወደታች የሚፈስ ጉዳይ መሆኑን ነው። ዛሬ በአንድ ለአምስት አደረጃጀት በየተቋሙ የሚለማ ሮሮ ቢኖር፤ የቡድን መሪ ተብሎ በአስተባባሪነት የሚሰየመው ሰው፤ ከፓርቲ አባልነት ባሻገር መቃወም ችሎታውም ሆነ ከህሎቱ ከግምት ያለመግባቱ ነገር ነው። ከዚህም የተነሣ ጥንኛ ግብ አድርጎ የሚንቀሳቀሰው ሥራን መሥራትና ልማትን ማፋጠን ሳይሆን ፖለቲካን መስበክና አባላትን መመልመል ነው። በሁለተኛ ደረጃ እውቀትና ችሎታቸውን ለሃገራቸው ዕድገት ማበርከት የሚሾ ዜጎች በፖለቲካ አቋማቸውም ይሁን የፓርቲ አባል ለመሆን ባለመፈለጋቸው በጥርጣሬ እንዲታዩና የሞራል ውድቀት እንዲገኝባቸው ጠንክሮ መሥራቱ ነው። በሦስተኛ ደረጃ ግልሰቦች በፖለቲካ አቋማቸው ብቻ የቡድን መሪ ሊሆኑ ዕውቀትና ችሎታ ያላቸውን ለመምራትም ሆነ ለማስተባበር አቅሙ እንደሌላቸው ስለሚረዱ፤ ዘወትር ጋሻ አድርገው የሚቀርቡት ይኸንኑ የፓርቲያቸውን የአባልነት ክላሳ ነው። እናም ሰዎችን አንድ ለአምስት እያደረጉ በቡድን የማይራጀቱ ዓላማ ከልማቱ ይልቅ አባላት በማፍራት ላይ የተጠመደ ፖለቲካዊ ተልዕኮ ነውና አሁንም "ምን ታስቦ ነው?" ብለን ለመጠየቅ እንገደዳለን።

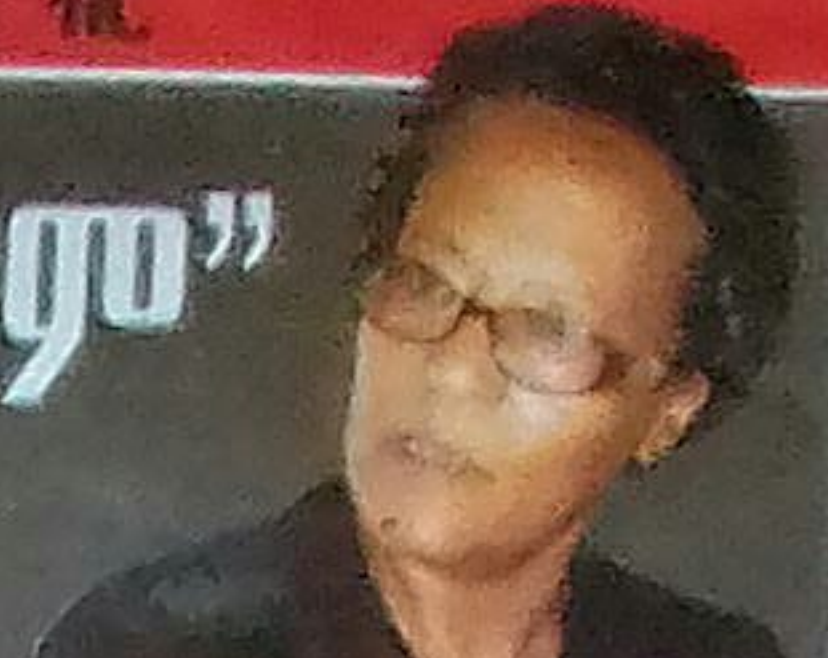
እርግጥ ነው አሁንም ዛሬ በየተቋሙ የሚመረው አደረጃጀት ዓላማና ግብ፤ ፈጣን ልማትን በማምጣት ላይ ያጣጠረ ነው ቢለንም፤ ይኸ ሃሳብ ግን በእነማንና እንዴት መተግበር እንደሚችል በውል የተረዳው አልመሰል ብሏል። ከዚህም የተነሣ በዜግነቱ ዕውቀትና ችሎታውን ይዞ ለማገልገል በመንግሥት መሥሪያ ቤት የተቀጠረው ሰው፤ የቱንም ያህል በሙያው የተነሳ ቢሆን በዚህ ዓይነቱ የቡድን አደረጃጀት መታቀፍ ግድ ሲሆንበት፤ ከሙያው ውጪ የሚገኘውን አቋሙን ለድርድር እንዲያቀርብ አስገዳጅ ሁኔታዎች ሊፈጠሩበት ይችላሉ። ምናልባትም በእሱ ችሎታ የሚከወን ተግባር፤ ለሌላው በእውቀትም ሆነ በሙያ ደካማ ለሆነ የፓርቲ አባል ወደተሻለ ደረጃ የመወጣጫ መስላል ሆኖ ሊያገለግልም ይችላል። እንዲያውም እያንዳንዱ ግልሰብ እንደአቅምና ችሎታው ከሚመዘገበት አሠራር ይልቅ እንዲህ ዓይነቱ በቡድን እያሰሩ መዳኘት አቅም ለሌላቸው አባላቱ ጥሩ መደበቂያ ምሽግም ሆኖ ሊጠቅም እንደሚችል እየታየ ነው።

በመጨረሻም "አንድ ዓይነት አመለካከት ማምጣት" የሚባለው ነገር አመለካከቱ ከሥራ ይልቅ የፖለቲካ መሰሉ ለሚለማቸው የአሁንም ካድሬዎች፤ የሌላውን ግልሰብ መብትና ነፃነት የመርገጠን ድፍረት ከማግኘታቸው በፊት፤ የአመለካከት አንድነቱ ምንነት በግልፅ ቢቀመጥ ይበጃል እንላለን። ምንም እንኳን "አመለካከት" የሚባለው ነገር በራሱ ከራስ ፍላጎትና አቋም ተሻግሮ በትክክል ሊታወቅ የሚችልበት ተዓምር ምን እንደሆነ ግራ ቢያጋባንም፤ ቢያንስ አሁንም ይታመንባቸው የነበሩ ሰዎች እያደር እውነተኛ ማንነታቸው በተለያዩ አጋጣሚዎች እየተጋለጠ ሲወጣ እንደሌለው ሁሉ ምስክር ሆኖ አይቷልና የአመለካከት ነፃነትን የማወቅና የመቀበል ብቃት እስኪያጭር ለአንድነቱ አያቻክላቸው እንላለን። "የጅብ ፍቅር እስኪቸግር" የሚለው የጥንቱን ብሃልም እዚህ ላይ አብሮ ማስታወሉ እንዲሁ የሚጠቅም ይመስለናል። የችግራችን ሁሉ መንስኤ ባለሙያ ያልሆነ ፖለቲከኛ እንጂ ፖለቲከኛ ያልሆነ ባለሙያ አይደለም።

የወያኔ ፕላን ፍሪ
ሃ/ሮ መስፍን ጠ/ማርያም

“ኢሕአፓ አስተሳሰብ”
ጠ/ሮ ቀንዲት ብርሃን
/የሮማኒያ ጠቅላይ ዳኛ/

ከተማዋን ከምርጫ ፖለቲካ
የማፅዳት ዘመቻ

ፕ/ር መስፍን ወ/ማርያም

የአፍሪካ ቀንድ ዙሪያው እሳት መሀኩ ብሶት

የአፍሪካን ቀንድ ሰሞኑን ትኩሳት ይዞታል፤ ሁኔታውን ለማብራራትና ለመተንተን ሰፊ ቦታን ስለሚፈልግ እንዲሁም እራሱ እንዲያስብበት በመተው ሁኔታውን ብቻ ማቅረብ የተባለ ነው፤ የኢትዮጵያን የውስጥ ሁኔታ ትተን በአፍሪካ ቀንድ የሚከተሉትን የተለያዩ ግጭቶችን እንመለከታለን፤

1. በመርኅት ሁኔታ ላይ ያሉ የአፍሪካ ቀንድ አገሮች፡-
- ኢርትራና ኢትዮጵያ
- ስሜን ሱዳንና ደቡብ ሱዳን

2. በውስጥ ብጥብጥ ላይ ያሉ የአፍሪካ ቀንድ አገሮች፡-
- ስሜን ሱዳን ውስጥ
- ደቡብ ሱዳን ውስጥ
- ሶማሊያ

በአፍሪካ ቀንድ ውስጥ ለሚኖሩ ግጭት የማይታደባቸው አገሮች ከጋራ ጋር ብቻ ናቸው፤ ከጋራ ከብሪታንያ ጋር ባለው የቀየ ትስስርና በኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ስዎች ምክንያት ጋሻ አለው፤ ጂኦ-ቴም የቀየ የፈረንሳይ ጋሻ ቢኖረውም በአሁኑ ጊዜ አሜሪካም ተጨማሪ ጋሻ ስለሆነ የውጪ ጋደል አይደርም፤ ጂኦ-ቴም ከጋራ በእውነትም ጌታዋን እንደተማመነች በግ ናቸው፤

የአፍሪካ ቀንድን ውስብስብ የፖለቲካ ሁኔታ ለመገንዘብ አገሮችን የሚያካትቱ ማህበሮችን ብዛት ማየት ነው፤ የአረብ ማህበር፤ የአሜሪካ ማህበር፤ የፈረንሳይ ማህበር፤ የአፍሪካ ማህበር፤ የትኛው ሀገር የትኛው ማህበር አባል መሆኑን ብቻ ሳይሆን የትኛው ማህበር ተቃዋሚ መሆኑንም መረዳት አስባቢው ያለበት ውስብስብ ሁኔታ ያሳያል፤ ኢትዮጵያ፤ ከጋራ፤ ሶማሊያና ጂኦ-ቴም የአሜሪካ ማህበር አባላት ናቸው ለማለት ይቻላል፤ ይሁንና ጂኦ-ቴም የአረብ ማህበር አባላትም ናቸው፤ በዚያ ላይ አራቱም የአፍሪካ ማህበር አባላት ናቸው፤ የማህበር ትርጉም ትንሽ ያሳስባል።

የአረብ ማህበር በሰሜን ሱዳን በኩል ሌሎች የማህበሩን አባላት ግብፅን፤ ሲባይንና ኢርትራን (ተመልካች አባል) ይገኛል፤ በሁለቱ ሱዳኖች በኩል የማዕከላዊ አፍሪካና የኮንጎ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ነበልባል ይታያል፤ በተጨማሪም የመካከለኛው አፍሪካ አገሮች የሚገደው እሳት በሁለቱ ሱዳኖች በኩል አድርጎ ወደሶማሊያና ወደኦጋዴን ሲዘልቅ፤ ከግብፅና ከሲባይ የሚወጣው ነበልባልም ወደሰሜን ሱዳን ይደርሳል፤ በዚህ በእሳት በታጠረው የአፍሪካ ቀንድ ሰፈር አንድ የአሜሪካን አውሮፕላን ተመትቶ ጉዳት ሲደርስበት ሁለት ያህል ሰዎችም ቆስለዋል፤ ይህ ሁሉ በአራት በአፍሪካንነትና በፓኪስታን የተከፈተውን የአሜሪካንን «በሽብር ላይ ጦርነት» ወደ አፍሪካ መሻገሩን የሚያመለክት ይመስላል።

ዛሬ በሁለቱ ሱዳኖች፤ በሶማሊያና በኦጋዴን ሰላማዊ ሰዎች ምክንያት በማያውቁት ምክንያት ቢታቸው እየተቃጠለና እየፈረሰ ነበረታቸው እየወደመ በደህነታቸው ላይ መፈናቀልና ስደት ተጨምሮ እየተሰቃዩ ናቸው፤ ነገ አንዳንዶቹ የአፍሪካ ቀንድ አገሮች እንደኢራቅ፤ አፍሪካንነትና ፓኪስታን ሉአላዊነታቸውን ያጡ አይሆኑም ለማለት ይቻላል፤ ከአፍሪካ ቀንድ አገሮች ውስጥ እስከአሁን ለአሜሪካ ያልገበረው ኢርትራ ብቻ ነው፤ ይህንንም ሁኔታ ለመሰማት ኢርትራን ማግበል የተጀመረ ይመስላል።

የአፍሪካን ቀንድ ከከበበው ነበልባል ኢትዮጵያ እንዴት መውጣትና ማምለጥ ትችላለች? የውስጥ ጉዳይ አመራሩ ሳይለወጥ የውጭ ጉዳይ አመራሩ እንዴት ይሰወጣል? የውጭ ጉዳይ አመራር አብዛኛውን ጊዜ የውስጥ ጉዳይ አመራር ነጻብራቅ ነው ይባላል፤

እስከ፤ በዚህ አስተሳሰብ እነዚህን በእሳት የተከበቡ አገሮች እንመልከታቸው፤ ከአዲሱ አገር ከደቡብ ሱዳን እንጀምር፤ ገና በሀገሪቱ እሳት ነደደበት፤ እሳቱን የፈጠረው ብሶት ነው፤ አዲሱ ፕሬዚደንት

አንድ ኢትዮጵያ የአገዛዙ ሎሌዎች በቤተ-ክርስቲያንም የማይወልቅ ሰፊ ባርነት አድርጎ በሱፍ ልብስ እየተገለፈፈ በጎሳ እድህዊነት መስራት ሊጀምር ምክትል ተቃውሞውን በመግለፅ ሸፈተ፤ ከሰላላ አመታት በላይ ከሰሜን ሱዳን ጋር በመርኅት ሲደማ የኖረው ህዝብ አሁን ወደ ሌላ የጎሳ የእርስ-በእርስ ጦርነት ውስጥ ገባ።

ለየጎሳው ራሳቸውን በመወከል ስልጣንን መጋራት የሚፈልጉ ሁሉ ለራሳቸው እንጂ ለህዝብ የሚያስቡ አይደሉም፤ በመሃከላችንም ብዙ ሰዎች፤ የፖለቲካ መሪዎች ነን ባዮችም የፖለቲካ መብትን ጉዳይ በሚገባ ያላሰቡበት ናቸው፤ ለምሳሌ በአንድነት ፓርቲ ውስጥ ከፍተኛ አመታት በፊት በአመራር ላይ የነበሩ ሰዎች በፓርቲው ፕሮግራም ላይ የነበረውን የግለሰብ የፖለቲካ መብት፤ የግለሰብና የቡድን መብት በአኩልነት ደረጃ እንዲታይ በሚል የለወጡት ይመስለኛል፤ ይህም የሆነው አቶ ግዛቸው፤ አቶ አስራትና ዶር. ሃይሉ አቶ ሰዩንና ዶር. ነጋሶን ለመያዝ ሲሉ ነው፤ ግለሰብ የሚያገዝ፤ የሚጨበጥ፤ ግዙፍ አካል ያለው ነው፤ ቡድን የፍቃደኞች ግለሰቦች ስብስብ ነው፤ ግለሰቦች ሲገቡና

በጎሳ ማህበረሰብ ውስጥ ብጥብጥ የሚፈጠረው በብሶት ነው፤ ብዙውን ጊዜ የስልጣን ጥሙን ያላመዋላ ጎሰኛ በድንገት ከረጢት ውስጥ ይገባና የሙጥኝ ይላል፤ የግሉን ስልጣን ማጣት ብሶት ወደ ጎሳው የስልጣን ማጣት ብሶት ይለውጠውና የፖለቲካ እንጀራውን መጋገር ይጀምራል

ሲወጡ ይለዋወጣል፤ ግለሰቦች ሳይሰማሙ ሲተሩ ይፈርሳል፤ ግለሰቦች ተስማምተው አላማቸውን ሲለውጡ ይለወጣል።

በጎሳ ማህበረሰብ ውስጥ ብጥብጥ የሚፈጠረው በብሶት ነው፤ ብዙውን ጊዜ የስልጣን ጥሙን ያላመዋላ ጎሰኛ በድንገት ከረጢት ውስጥ ይገባና የሙጥኝ ይላል፤ የግሉን ስልጣን ማጣት ብሶት ወደ ጎሳው የስልጣን ማጣት ብሶት ይለውጠውና የፖለቲካ እንጀራውን መጋገር ይጀምራል፤ በአንደዚህ ያለ የግለሰብ ብሶት የጀመረ ምራት እነዚህን ጎሰኞች ብቻ ሳይሆን፤ ጎሳቸውንም፤ አገሩንም መከራ ውስጥ ይስታል፤ ቀስቀሰው እሳት ያነጻል፤ የሚቃጠልላቸው ሲጠፋም ራሳቸው እየነደጉ ያልቃሉ፤ ለምሳሌ በኢትዮጵያ ውስጥ የጎሳ እሳትን የሚቆሰቁሱትን ሰዎች ብንመለከት አብዛኞቹ ከህዝቡ ጋር እየኖሩ ሲጠቃና ሲበደል የሚሆኑት አይደሉም፤ በየፈረንጅ አገሩ ያገኙትን እየቃረሙ አራሳቸውን ያበልፀጉና በተደላደለ ጦረታ ለላሳና አርባ ሺህ ብር በወር የሚያገኙ ናቸው፤ ለጎሳ መቆርቆር በስተርጀና ስራ ሲጠፋ የተፈጠረ ፕሮጀክት ነው፤ በስልጣን ላይ ላሉትም ቢሆን ትልቅ ሕንጻ ሰርቶ በአምስት ሺህ ዶላር ማከራየት የራስን የስልጣን ብሶት ወደጎሳ ብሶት በብልጠት በመለወጥ የተገኘ የፖለቲካ ጥቅም ነው።

የአፍሪካ ቀንድ ሕዝብ እስካልነቃ ድረስ፤ ለራሳቸው ጥቅም የሻረ የጎሳ ቀስል የሚያሹትንና በእውነት ለአጠቃላይ የአገር ጥቅም የሚለሩትን ለይቶ እስካልወጡ ድረስ የግል ብሶት ወደጋራ ብሶት እየተለወጠ፤ ብሶት እሳትን እየወለደ የጀመረው እሳት እየተስፋፋ የአልቂት ዘመን እንደሚያመጣ መገንዘብ የሚያሻ ይመስለኛል። □

"ኑ እንዋቀሰ!"

ይካከ ንፋሱ

ገላጋይ ገላጋይ

እኛ ኢትዮጵያውያን ከወጪያዎቻችን አንገር ብዙ ደገገንና ብዙ ኩራት አላን። ከገዢዎቻችን አንገር ደገገን ብዙ ተፈታና ብዙ ውርደት አስማችታል። ለዛሬ የደገገንቱ መወርደስ ይቆያል። የቅሬታና የውርደት መዝገባችን ይገለጻል። ከገዢዎቻችን አንገር ቅሬታ ሲደርሰን አንድም እንተርታለን። አላስብንም። እንዘናናለን። የምንተርታውና የምንዘናነው አምድን ዳር ሰው ሁሉ መተካቱን አረጋግጠን ነው። እንደ አጼ ቄሳታዊስ ዘመድ ምንትዋብ አደባባይ ላይ የቅሬታ ተረትና ዘፈን እንጥከርም። እንዲያው ቢሆን ቅሬታን ውርደት አይስተለውም ነበር። እንደ የቅሬታ ተረት እንጥቀስ። ሽም ለሽም ይተረጎማል - ደሃ ለደሃ ይላቀሳል። ይሄ ቅሬታ ዛሬም አለ። በአደባባይ መተረት ግን ሞታችን ነው። ተረቱ የከት እንደሆነ ተጥሏል። ይሄን ተረት ይዞ ገዢ የወጣ ልብ፡ጭናን። ለእርሱ ወጥሶት። የቅሬታና የውርደት ታሪካችን የሚያመለክተው ይሄንን ነው።

በጠላት ጊዜ ህዝባዊ የቅሬታ ተረት ይከው አደባባይ የወጡ ሰባት ወንድማማቾች ነበሩ አሉ። ጣሊያን ይሄን ሰዎች ባንዳዎቹን በመላክ ያለምንም ችግርና አንቀጥት ከህዝብ መካከል ወንድማማቾችን መዝገብ ይዟቸው ሄደ። በዝግ ችሎት የፍሽሽን አንቀፅ ጠቅላ ሰባትም ላይ ሞት ረፈ። ለተሳታዊውም። ከዚህ በኋላ ሰባት ወንድማማቾች ለህዝብ ቅሬታ ላይሆን ለምድቅ ዳር ዘፈን ተመለሙ።

ወደ አውቀው አያውቁ። ወይም አይጠይቁ። የነበሩ ልጆች ሦስቱም አለቁ። ይቺ ህዝባዊ ዘፈን ህዝባዊ ውርደትን ወደ ለማዕቀፍ የማይር ጥበብ አለባት። ትላቱ የማነው? የህዝቡ? ወይስ የሰባት ወንድማማቾች? የህዝብን ቅሬታ ይዞ አደባባይ መውጣት አለማውቅ ነው? አደባባይ መውጣቱ የሚያስከትለው ዕዳስ የአደባባይ ወጪው ብቻ ነው?...

ይሄ ህዝባዊ ውርደት በኛ ታሪክ ውስጥ ተደጋግሟል። ደጃዝማች ታክለ ወልደሐዋርያት የሞቱት እንዲያ ነው። እኔ ኃይለማርያም ከማይጨው ጦርነት በኋላ ወደ አውሮፓ መሸሻቸው ደጃዝማችን አስከፋቸው። በመሆኑም በዚህ አጋጣሚ ህዝቡ የሚጠቀሙበትን «ህዝባዊ መንግስት» (ሪፐብሊክ መንግስት) የማይቋቋም ፍላጎት አሳዩ። ፍላጎታቸው ከጠላት መሸነፍ በኋላም (አዲሱ ከተመለሱ በኋላ) አልከሰመም። በዚህ ሳቢያ ግጥም ተፈጥሮ እጅ እንዲሰጠው ሲጠየቁ ራሳቸውን አጠፉ። ህዝብ መሀል ሆነው። ለህዝብ ጥቅም አየታገሉ። የመጨረሻ አማራጭ ራስን ማጥፋት መሆኑ አይደነቅም? ለየትኛው ህዝብ ነው ህዝባዊ መንግስት እንዲቋቋም የጠየቁት? ህዝቡ የለም? ወና አገር ነው? እንደ አጥማቂው ዮሐንስ የበረሃ አንበሳ እየበሉ። በረሃ ላይ ነው የሞቱት? ካልሆነ ታዲያ...???

ውርደት አይመስለንም እንጂ። የውርደት ታሪካችን ብዙ ነው። ሊጋባ በየን ወንድማማች የተሰኙ መኳንንት ከአጼ ኃይለማርያም ጋር ፀብ ገጠሙ አሉ። መቼም ሰራሳቸው አይደለም። ሰራሳቸው ቢሆንም ሊጋባቱ በበቃቸው። ካልበቃቸውም ተለማምጠው በቀጭኔ ለላቸው ነበር። ያም ሆነ ይህ ሊጋባ በየን «ሃይ-ሳይ» ህዝብ በሌለበት አስቀቂ ሞት ተፈረደባቸው። ውሃ ተከልከለው በውሃ ጥም እርረው ሞቱ። ይህ ሲሆን እኛ ምን አደረገን? ማድረጉ ይቅር ምን አልን? ምንም! እንደውም የጥንካሬውን ፍሬድ የሚያበረታታ ዘፈን አወረድን። ጠጅ አልጠጣም ብሎ እንደተደነገነ። ውሃ-ውሃ እያለ ሞተ አሉ በየን።

ዘፈንን ከከብር በላይ አስበልጠን እናይ ይሆን? ካልሆነ በላይ ዘለቀን ያህል አውራ አሰቅሎ ለዘፈን ማድላት ምን የሚለት ፈለጥ ነው? «በላይሁ ሸጋው በላይሁ፤ በላይሁ ጀግናው በላይሁ» ብሎ መዘፈን ከበላይ በላይ ይጠቅመን ይሆን? «ተሰቀለ ቢሉ ከፓርታው ነው ብዬ፤ ተሰቀለ ቢሉ ጠበንጃው ነው ብዬ፤ ለነሰ በላይ ኖሯል ትልቁ ሰውዬ፤» ቢያንስ በሞቱ አልተሸረበትምና የበላይ ሁኔታ ከሌለች ይሻላል። ከአንክቶ በዛብህ ለማለት ነው። አቶ በዛብህ በጥይት ተደብደቦ ሲገደል ልብሱ በባሩፋ እሳት ስለተያየዝ አካሉ ተቃጠለ አለ። ያኔ እንዲህ ተብሎ ተዘፈነበት። «አንተም ከቶ ነበርክ ከቶ አዘዘብህ! እንደ ገና ዳዕ አሳት ነደደብህ»

አንሰማውም እንጂ
ከወደታች የሚነፍስ
<<ኑ እንዋቀሰ>>
የሚል ፀጥተኛ ድምፅ
አለ። ድምፁ የግለሰቦች
ነው። የሚዋቀሰው
ከአካላችን ሳይሆን
ከሀሊናችን ጋር ነው።
የአገልግሎት ዋጋቸውን
በልተን በዕዳችን
ያስጠየቅናቸው
ግለሰቦች አሉ። ጡጫና
እርግጫ የጠገቡት
አነርሱ እያሉ እኛ
ግልምጫ የሚሸጡ
ውርደታም ህዝብ
ሆነናል

ግለሰብ ምን ክፉ ቢሆን የገዢዎቻችን ያህል ኃይል የለውምና ጉዳዩ ያን ያህል ነው። እንደውም መንግስትን በማስጋት የማለብጠ ተቀማሪ ሳይሆን ተረ ብላችሁ ነው? እንኳን ህዝባዊ ቅሬታ ያለው ቀርቶ፤ ከግለሰብ ጋር ተጋጭቶ የሸፈተን ግለሰብ ገዢዎች «ምሬሃለሁና ግብ» ማለታቸው ህዝብ ማክረፊያ እንዳያደርጋቸው ሳይሆን ይቀራል?

በዚህ ዘመን ግለሰባዊ ተጋፋጭነትን በህዝባዊ መንፈስ አቅርቦት መከላከል የታየው ትንሽም በድምፃዊ ተወዳኝነት ካሳሁን (ቲዲ አናር) የክስ ሃይት ላይ ነበር። ሁኔታው የክስ መዝገብ ተዘግቶ ወደ መዝገብ ቤት ሲላክ አብሮ የተዳረገ ይመስላል። እንደ በላይ ዘለቀ በአደባባይ ባይሰቀሉም፤ እንደ ፊታውራሪ ታክለ እራሳቸውን ባያጠፉም፤ እንደ ሊጋባ በየን በውሃ ጥም ባይከነተሩም እዚህ ዘመን ላይ ህዝብን ያሉ ግለሰቦች ፍጹም እየተቀበሉ ነው። እኛ የዚህ ዘመን ኢትዮጵያውያን ከሰላም፤ ከተረትና ከዘፈን ባሻገር የያዘዎቹ ኢትዮጵያውያን የረበበባቸው ምንጥረንነት እንደሰፈነብን ነው።

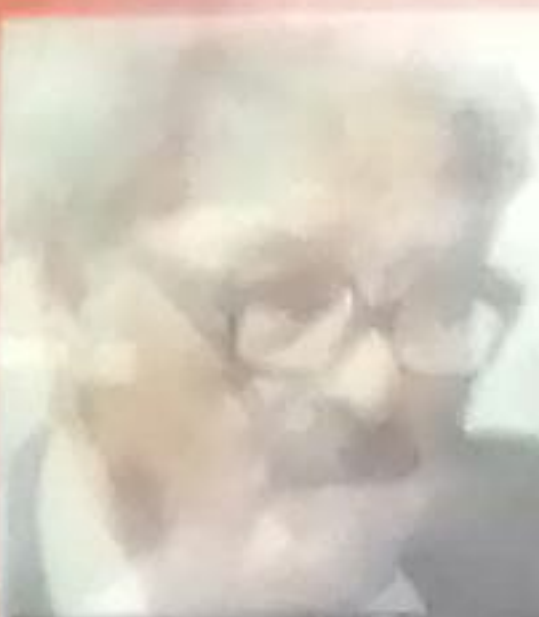
ግለሰብ ከህዝብ የበለጠበት ዘመን ቢኖር ይሄ ጊዜ ሞኝው ነው ማለት ይቻላል። ግፉኤት ግለሰቦች ህዝብ ከአንሱ የሚጠብቀውን ሩብ እንኳ እንሱ ከህዝብ የማይጠብቁ ሆደ ሰፊዎች ናቸው። ዝምታቸው ለተረዳው ይጫጫናል። የተወሰነባቸውን ያለቅሬታ መቀበላቸው ይወቅሳል። በእስርም ውስጥ እያሉ በአጭራቸው መዕደታቸው ሕኛ ማነን? እንድንል ግድ ይላል። ለመሆኑ እኛ ማነን?...

መንግስት ከሮጡለት ውሻ ነው። የጠብቅ ይገባል። ግን በመሮጥና በመሸሽ ትጋት ይከመናል። ከኛ ተነጥለው «ለውሻው» ከራንቹ ጥርስ እራሳቸውን አሳልፈው የሰጡትን መለስ ብሎ ለማየት እንኳ ፍርሃታችን አልፈቀደልንም። ከሚሸሽ ህዝብ ተነጥሎ፤ ለመዘንጠል ወስኖ የሚቆም ግለሰብ ማፍራት ለህዝብ ኩራቱ ነበር። አጭሙ ምንም ይሁን ምንም፤ የሚያረፍጥ ገዢን አይን-ለአይን የሚገጥም ግለሰብ መፍጠር ለህዝብ መታረሪያው ነበር። እኛ ግን አንዱን ለወንጭ ሌላውን ለወጭ ዳርገን ምንም ያልተፈጠረ ለማስመለስ እንጥራለን። እንዲህ ያለ ህዝብ መታረሪያ ግርማው ምንድነው? ሊጭኑት አህይ፤ ሲጋልቡት ፈረስ መሆኑም አይደለ? ከአንዲህ ያለ ትቢያ ውስጥ እንዴት ያለ ጨዋ ህዝብነት እንጥረን እናወጣ ይሆን?

አንሰማውም እንጂ ከወደታች የሚነፍስ «ኑ እንዋቀሰ» የሚል ፀጥተኛ ድምፅ አለ። ድምፁ የግለሰቦች ነው። የሚዋቀሰው ከአካላችን ሳይሆን ከሀሊናችን ጋር ነው። የአገልግሎት ዋጋቸውን በልተን በዕዳችን ያስጠየቅናቸው ግለሰቦች አሉ። ጡጫና እርግጫ የጠገቡት አነርሱ እያሉ እኛ ግልምጫ የሚሸጡ ውርደታም ህዝብ ሆነናል። ልጆቻችንን ሰበሰበን የአንሱን ልጆች በትኅናል፤ ቤተሰቦቻችንን በክፍን የአንሱን ቤተሰብ አንከራተናል፤ ቤታችንን አመቀን የአንሱን ጎጆ አቀዝቅዘናል።

«ኑ እንዋቀሰ» ይላል ንፋሱ
እንደኛ «ጨርቁን ቅሌን» ሰላላሉ፤ «ጨርቅና ቅሌ» እንደሌላቸው መቀጠርም የጨዋ ህዝብ ወግ አይደለም።

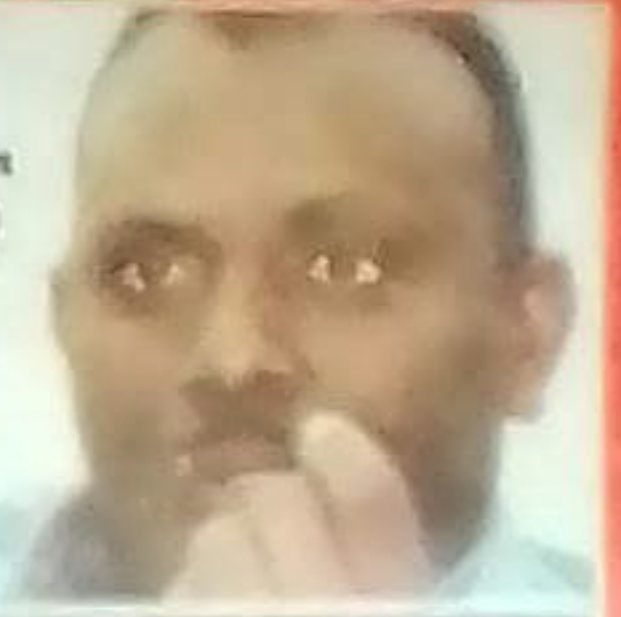
«ኑ እንዋቀሰ» ይላል ንፋሱ።

የአፍሪካ ቀንድ
ዙሪያው አሳት መሀል ብሶት
T/C መስፍን ወ/ማርያም

"ኑ እንዋቀስ!"
ይላል ንፋሱ
ዓለማየሁ ገላጋይ

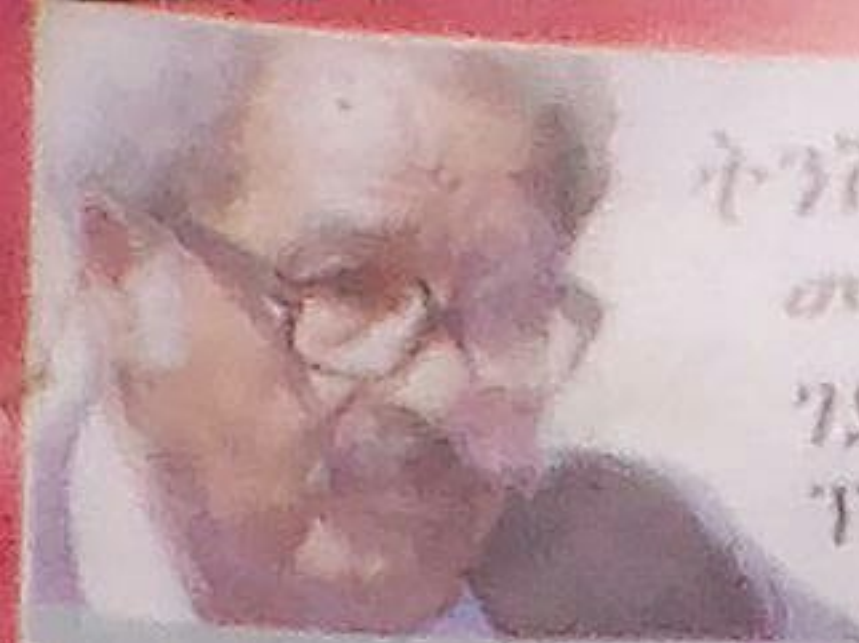
ኃይለማርያም መንግስትና
ምስኪን ህዝብ
ግርማ ወይኔ ማሩ

ፋክታ

ሕዝባዊ ብሶት
በከተማ አብዮት?

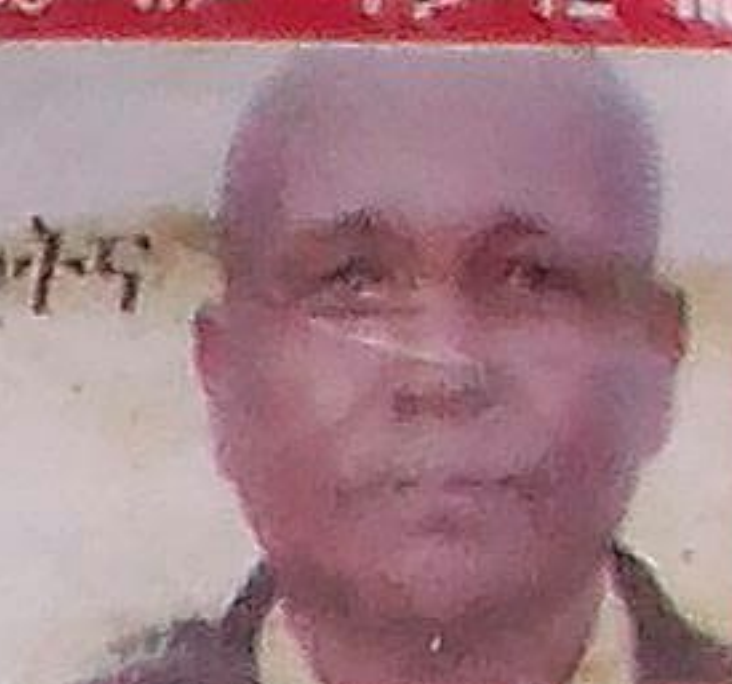

ትንሽ ምላጭ ለገር ትላጭ!
መጠላለፍ ወደየትኛው
ገደል እየመራን ነው?
ፕ/ር መስፍን ወ/ማርያም

አለማየሁ አቶምሳን
ሳስታውሰው
ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ

መንግስት! ተጠያቂነትና
የግንዛቤ ፅጥረት
እስማማው ኃይሉ

ፋክታ

የክመፀ ክደቀፊነት!

ትንሽ ምክጭ አገር ትካጭ!

መጠካከፍ ወደየትኛው ገደብ እየመራን ነው?

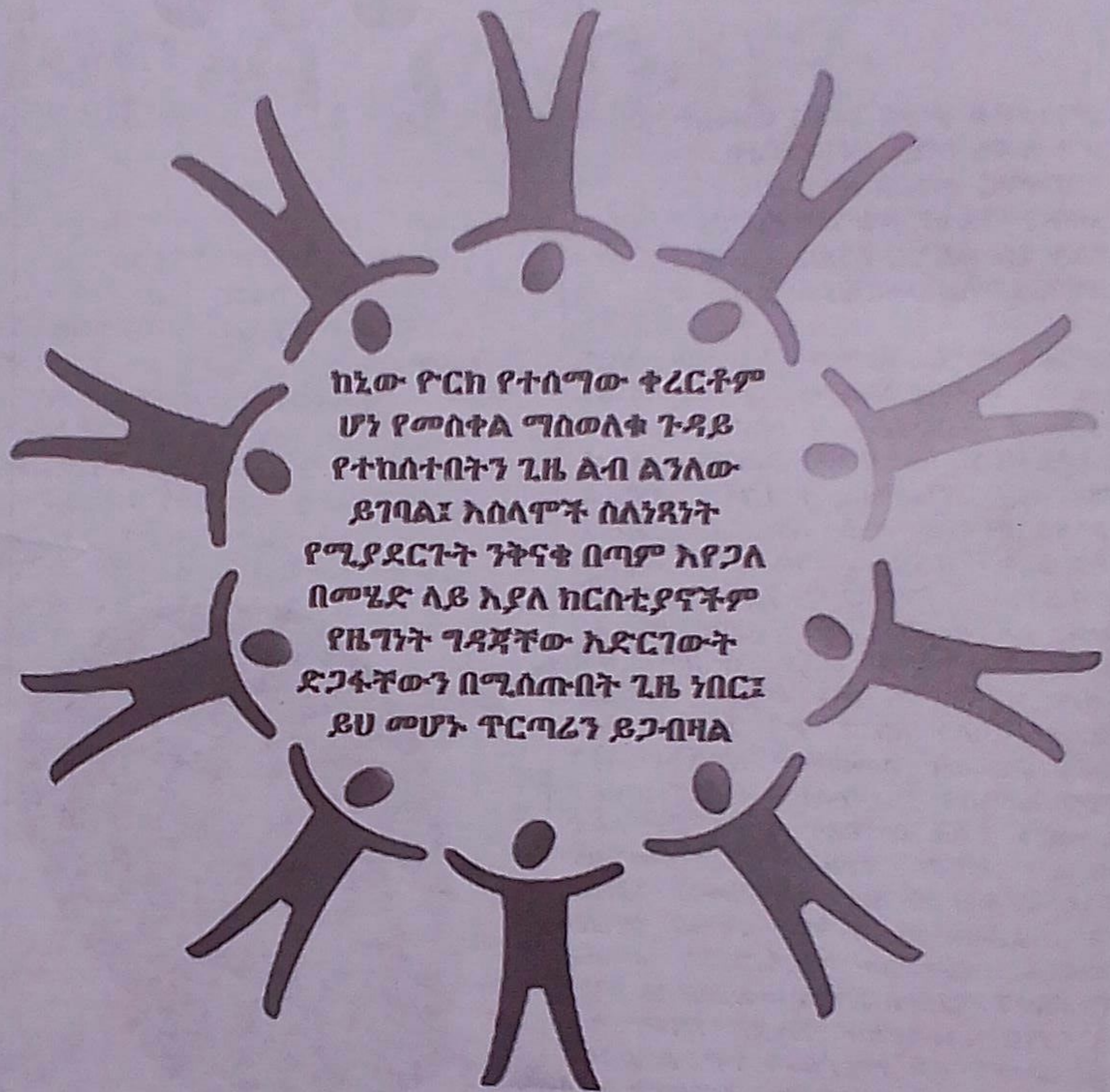
T/C መስፍን ወ/ማርያም

የአዲስ አበባን መኪናዎች በተለይም በጫት የሚሸከሩት ታክሲዎችን በማንኛውም መስተላለፍ መንገድ ላይ ለአምስት ደቂቃ ቆሞ የተመለከተ ሰው በተላላው እንደሚረዳው ሕክ ካላለፍሁ ማንም አያልፍም! በሚል መመሪያ መኪናዎች ተቆላልፈው እንዲቆሙ ማድረግ ነው! እንደሚመስለኝ የአባቶቻችንን ዕዳ እየከፈልን ነው! ዳር በደገ ዘመን ሁለት ኢትዮጵያውያን መስተላለፍ መንገድ ላይ ሲገናኙ አንተ-አለፍ አንተ-አለፍ እየተባባሉ የሰማዎትቱንና የቅዱሳንን ስም እየጠሩ ይገባበዙ ነበር! ይህ ባህል በጠቃሚ የሥልጣኔ ላይ ተደምስሶ ጠፍቶ! በምትኩ ሕክ ካላለፍሁ ማንም አያልፍም! ነገሩን መንገዱን ሁሉ በመቆላለፍ አዲስ የመጣለፍ ባህል እየተተካ ነው! የመጣለፍ ባህል የሚታየው በባቡር መንገዶች ላይ ብቻ አይደለም! በብዙ ነገር መጣለፍ ባህል እየሆነ ነው! የቢህ ዝንባሌ መጨረሻው አሸናፊ የሌለበት መላ ጥፋት ነው::

በመንገዶች ላይ ጥቂት በጫት የሚነዱ መኪናዎች በመቶ የሚቆጠሩ መኪናዎች እንዳይንቀሳቀሱ ለማድረግ ይችላሉ! ሲያደርጉም በየቀኑ እየታየ ነው! በማኅበረሰባዊና በፖለቲካ ግንኙነትም እንደ ሰው የሚዘራው መርዝ የጊዜው ሁኔታ በሚፈቅድለት ፍጥነት የማኅበረሰቡን አባላት ያዳርሳል! አንቀጥሎ አንደሚለው ትንሽ ምላጭ አገር ትላጭ! ማለት መርዝ፣ አሳት፣ ተላላፊ በሽታ በሕዝቡ ላይ ማሰራጨት፣ ከአምስትና ከአሥር ዓመታት በኋላ ውጤቱ ምን እንደሚሆን መገመት አያቅትም::

ድብብቆሽ አይጠቅምም! ሁለት ነገሮችን በግልጽ ማውጣት አለብን፤ አንደኛ በአሜሪካና በአውሮፓ መሽን ፍርሃቱንና ሽቀጥቀጥነቱን ለማሸነፍ መርዙን በኢትዮጵያውያን ላይ የሚረጨው ለምንድን ነው? አገዛዙ ይህንን የሚያደርግበት ምክንያት ግልጽ ነው! ከፋፍሎ የመግዛት ዘዴ ነው! ከአገዛዙ ጋር በሚደረግ ትግል ከታች ሆነው ከሥልጣን ውጭ የሆኑ ዜጎች፣ በሥልጣን ላይ ከተቀመጡት ጋር እየተቆራቆሩና እየተጋጨ ፍቸው! ይህንን እኔ የላይና-የታች ግጭት (vertical conflict) የምለው ነው! ከወያኔ/ኢሕአዴግ ጋር የሚደረገው ትግል ይህ ነው! ይህንን ለማክሸፍ ወያኔ/ኢሕአዴግ ትግሉን ከላይና-ታች አውጥቶ ወደጎን-ለጎን ግጭት (horizontal conflict) ሊለውጠው ይፈልጋል! ከወያኔ/ኢሕአዴግም ውጭ በጎሠኝነትና በሃይማኖት አክራሪነት የደነዘዙ ሰዎችም ትግሉን ጎን-ለጎን ሲያደርጉት እየሞከሩ ናቸው::

የፖለቲካ ትግልን የሚመሩ ሰዎች በጎሠኝነትና በሃይማኖት አክራሪነት ስሜት እየተላሉ ትግሉን የላይና-የታችነቱን ጠብቀው በተደራቢነት የጎን-ለጎን ትግሉን ይጨምሩበታል! ይህ ሲሆን ሀሳብ ጉልበትና ሀብት ይከፋፈላል! ይበታተናል! ወደዓለማዊ ለመድረስም ያስቸግራል! ወያኔ ወደመጨረሻው ላይ ኢሕአዴግ ብሎ የሰየመውን ቀፎ አስተዳደር ድረስ በሰሙ ውስጥ ኢትዮጵያን የሚያነሳ ነገር

ከኒው ዮርክ የተሰማው ቀረርቶም
ሆነ የመስቀል ማሰወለቁ ጉዳይ
የተከሰተበትን ጊዜ ልብ ልንለው
ይገባል፤ እስላሞች ስለነጻነት
የሚያደርጉት ንቅናቄ በጣም አየጋለ
በመሄድ ላይ እያለ ክርስቲያኖችም
የዜግነት ግዳጃቸው አድርገውት
ድጋፋቸውን በሚሰጡበት ጊዜ ነበር፤
ይህ መሆኑ ጥርጣሬን ይጋብዛል

አልነበረውም! ወያኔን ለድል ያበቃው የማታለያ ስሙ እንደሆነ በበኩሌ አልጠራጠርም:: ከሃያ ሁለት ዓመታት የጎሣ ሥርዓት በኋላ ኢትዮጵያ ቆሰላለች እንጂ አልሞተችም! የአሁኑን ማስረጃ ለማቅረብ ባልችልም በብዙ ጎሣዎች መሀከል ጋብቻ እንደዳድሮው እየቀጠለ ነው! ይህንን የቆየ የዘመናዊና ሰንሰለት ለመበጠስ የሚጥሩም አሉ::

ኒው ዮርክ ተቀምጦ ትኩስ ውሻ (ሆት ዶግ!) እየበላ ለእስላም አሮሞዎች የመገዳደያ መመሪያ የሚሰጥ ሰው የመንፈስ ጤንነቱን እጠራጠራለሁ! ይህንን የኒው ዮርክ ቀረርቶ ተከትሎ ሌላ የመጣለፍ አዋጅ ለማን! ተወዳጅነት ካሳለፈ ለአጼ ምኒልክ ስለዘፈነ ከበደሌ ቢራ ፋብሪካ ጋር ለማስታወቂያ የገባው ውል ሥራ ላይ ከዋለ! የበደሌን ቢራ እንጠጣም ተብሎ ማስታወቂያው የተሰረዘ ይመስለኛል! ማን እንዳሸነፈ ወደፊት ጊዜ ይነግረናል! አሁን ደግሞ ሌላ ማዘዣ ለማሁ! «የሰ» በሚለው የውሀ ጠርመሽ ላይ እንስራ የተሸከመችው ኮረዳ መስቀል አድርጋ ነበር! ልጅቱ ከነመስቀልዋ የምትታይበትን ውሀ እስላሞች እንዲሞሉ ስላሉ ነጋዴዎቹ መስቀሉን አወለቱባት! ይህንን ማዘዣ ላወጣው አክራሪ እስላም ወረባባ ትዳሚ ገበያ ሄዶ እንዲጎበኝ አሳስበዋለሁ! ዛሬ ተለውጦ እንደሆነ አላውቅም እንጂ እኔ ብዙ ጊዜ ተመላልሼ እንዳየሁት የወረባባ ኮረዶች ሁሉ ትልልቅ

መስቀል በእንገታቸው ላይ ይታይ ነበር! መስቀል የእምነት መግለጫ ይሆናል! አያጠራጥርም! ግን መስቀል ጌጥም ይሆናል! መስቀል የናዚ ምልክትም ሆኖ ነበር! ለማናቸውም የቢህ ዓይነቱን መጣለፊያ ለኢትዮጵያ ሕዝብ የሚገምዱ ሰዎች! ዓላማቸው ማንንም ለመጥቀም ሳይሆን ፍቅርንና ሰላምን ለማድፍረስ ነው! የኢየሱስ ክርስቶስ መሠረታዊ ትምህርት ከፋን በከፋ አትመልሱ ነውና ለተበጠሰው መስቀል አጸፋውን ለመመለስ ማለብ አይገባም::

ከኒው ዮርክ የተሰማው ቀረርቶም ሆነ የመስቀል ማሰወለቁ ጉዳይ የተከሰተበትን ጊዜ ልብ ልንለው ይገባል! እስላሞች ስለነጻነት የሚያደርጉት ንቅናቄ በጣም አየጋለ በመሄድ ላይ እያለ ክርስቲያኖችም የዜግነት ግዳጃቸው አድርገውት ድጋፋቸውን በሚሰጡበት ጊዜ ነበር! ይህ መሆኑ ጥርጣሬን ይጋብዛል! የገጠመውን የእስላሞችና የክርስቲያኖች ስልፍ በማድፍረስ ወይም በመክፈል የሚጠቀም ማን ነው? የሚጎዳውን ማን ነው? ሁሉም የትግል አጋፋሪዎች ለቢህ ጉዳይ የሚያስፈልገውን ክብደት ቢሰጡት፣ ትግሉ በጎን-ለጎን እንዳይሄድና እንዳይዳከም ይረዳል! ከቢያም በላይ አክራሪነት የሚባለውና የሚያስከትለውም ሽብርተኝነት የሚመጣው እንዲህ እያለ ነው! እግዚአብሔር ከቢያ ያውጣን! □

"ነግረናክ፤

ቤት ይቃጠካክ ብከናክ!"

ዓለማየሁ ገላጋይ

በአንድ አስፈላጊ ዓላማ የምትታወቁ አንዳት ወፈራ ዘረዳ አለ። ወፈራዊ የምትታወቀው ቀን እንደዘጠነ አስጠንቅቃ ማታ በመምጣቷ ነው። የምትስጠኝቀው ሙሉ መንደር ነው። መንደሩን ስታደርግ ማስጠንቀቂያዋን ጣል ታደርጋለች።

«ነግረናል፤ ቤት ይቃጠላል ብለናል።»
«የእብድ ነገር፤ ምን ታያችን?» ብለው ትላ ካሏት፤ በዕኩል-ሌሊት መጥታ አንዱን ቤት በእሳት ታደደዋለች። አንዳንዴ እሳቱ ተባምቶ ሙሉ መንደር ይጋያል። ያ ከመሆኑ በፊት ግን ግብሯን ማቅረብ ይበቃል። ግብሯ ሌላ አይደለም፤ መለማመን

የሚሉ ዕለት የጋዜጠኛ ማህበራት በፎቶግራፍ ብቻ አሉ። ይሄን አገራዊ የደህንነት ምክጣር ይዘው ለምን ወደ ኢትዮጵያ ፋሌቸኛን እንደሄዱ ግራ ይጋባል። መረጃው እውነት ከሆነ መነገር የነበረበት ለዐረ-ሽበር ግብረ-ጋይል ብቻ ነው። ባይሆን ከምርመራ በኋላ «በጋዜጠኝነት ስም በሽብር ሊታመም» የሚል ርዕስ ያለው ይከመንተሪ ፊልም ይሰራበት ነበር። የጋዜጠኛ ማህበራት ከሽብርተኞች ጋር የመተባበር ወንጀል የሰራ ጋዜጠኛ ደብዳቤውን እንዲያጠፋ የሚያግዝ መግለጫ በመስጠት የወንጀሉ ተባባሪ ሆኑ። አንደኛው ቃል-ብቃል «እነዚህ ጋዜጠኞች ቢታሰሩ አልጩም» አለ። ወንጀለኞችን «ጥፉ»

ከጠላት የሚጣል የውርደት ፍርፋሪ በለጠው?... ለመሆኑ ለዚህ ጉዳይ መንግሥት ያቀረበው ማስረጃ ምን ይሆን?

አንዳንድ ጋዜጠኞችንና ተቃዋሚ ፓርቲዎችን «በባንዳነት» ያስፈረጃቸውን ጉዳይ ዕውቀት ጠቃሚል። በቁጥር ለያይቶን እንመልከታቸው።

1. ግድቡን መገንባት የግብዓት ህልውና የሚገዳና ከዚህ ጋር በተያያዘ ለአገራችን ደህንነት ስጋት እንደሆነ አድርጎ ማቅረብ።

2. የግድቡ ግንባታ ከሚኖረው አጠቃላይ አገራዊ ፋይዳ ይልቅ የገዢው ፓርቲ ፖለቲካዊ ተጠቃሚነት ለማረጋገጥ ታላቢ የተደረገ ፕሮጀክት እንደሆነ እና ሌሎች መሰረተ-ቢስ ትችቶችን በመሰነዘር ተጠምደዋል።

3. ከግድቡ በፊት ሰብአዊ መብት ይከበር በሚል ሁለት የተለያዩ ነገሮችን በማገናኘት ጥቃቅን የሚስተዋሉ ክፍተቶችን በማጥፋት አገሪቱ ውስጥ የከፋ የሰብአዊ መብት አያያዝ ጥሰት እንዳለ በማስመልከት የህዝቡን ትኩረት ከግድቡ አንስቶ በተራ አሰራር እንዲጠመድ ማድረግ።

4. ሕዝቡ ግድቡን የራሱ አድርጎ በመውለድ ገንዘቡን፤ ጉልበቱንና ማኖቸውንም መስዋዕትነት ከፍሎ እንዲገነባ በመፍተድ ድጋፉን ከዳርዳሮ ባላየበት፤ በዐንድ ለቡብ ሕዝቡ ገንዘቡን እንደተነጠቀ አድርጎ ማቅረብ።

5. በአንድ በኩል ከአባይ በፊት ልናለማቸው የሚገቡ ሌሎች ወንዞችም መኖራቸውን ሲነገሩን፤ በሌላ በኩል በሌሎች ወንዞች ላይ የምናከናውነውን ልማት እንደተለመደው ጥላሽት መቀባት አይነት መመዝገቢያ ተገቢባቸዋል።

እነዚህንና ሌሎች ነጥቦችን በመጥቀስ ይሄንን አቋምና መመዝገቢያ የሚያቀርቡ ወገኖች ሁሉ «የዘመኑ ባንዳዎች» ናቸው ይላል ዕውቀት። ቃል በቃልም «ብእኔ ያልሆነ፤ ከእርሱ ነው ያለቸውን የአገራችንን ጥሪ ተቀብለን ከኢትዮጵያ ያልሆነ ከጠላት ነው ብለናልና ከድርጊታችሁ ካልታቀባችሁ መዋረድ መብታችሁ መሆኑን ብናምንም በጭቃ ውስጥ የተደበቁ እሾህነታችሁ ግን ከድላችን እንዲያዘገየን እንፈቅድም» ይላል።

ከተነኘው ማስረጃ ይልቅ «ነግረናል...» የሚለው ወፈራዊ ማስጠንቀቂያ የበረታ ይመስላል። በዕውቀት ውስጥ የተጠቀሱት ማስረጃዎች የሚጠቁሙን ነገር የአስተሳሰቡ አራማጆች «ባንዳዎች» መሆናቸውን ሳይሆን በዚህ ረገድ የግብዓት ያህል አንድ ብሔራዊ አቋም እንዳንይዝ ያደረገን ከፍተኛ መኖሩን ብቻ ነው። ነጥቦቹን መንግሥት ለክስና ለፍረጃ ከሚያቀርባቸው ይልቅ እንደሰራ ድክመቱ ተቀብሎ ለማሻሻል ቢሰራባቸው የተሻለ ይሆን ነበር። መንግሥት «ኢትዮጵያ ለዘላለም ትኑር» ሲባልና «ትልቅ ነበር» ትልቅም እንሆናለን» ሲደገም፤ በሰው መንቀጥቀጠን ትቶ ለብሔራዊ አቋሙ የማስተባበር ስራውን ሳይጠረጠር መጀመር ይኖርበታል። ይሄን የሰራ ክፍተቱን ለክስና ለፍረጃ መጠቃለል ግን ያለምክንያት «ነግረናል፤ ቤት ይቃጠላል ብለናል» ከምትለው ወፈራ ተለይቶ እንዲታይ አያደርገውም።

በዕውቀት ውስጥ የተጠቀሱት ማስረጃዎች የሚጠቁሙን ነገር የአስተሳሰቡ አራማጆች <<ባንዳዎች>> መሆናቸውን ሳይሆን በዚህ ረገድ የግብዓት ያህል አንድ ብሔራዊ አቋም እንዳንይዝ ያደረገን ከፍተኛ መኖሩን ብቻ ነው። ነጥቦቹን መንግሥት ለክስና ለፍረጃ ከሚያቀርባቸው ይልቅ እንደሰራ ድክመቱ ተቀብሎ ለማሻሻል ቢሰራባቸው የተሻለ ይሆን ነበር።

ነው።
«ወርቅዬዎ፤ እናት ዓለም? ምን ሆነች ብለሽ ቤታችንን የምታቃጥይ? ምን አጉደልን? ሽረ ተይ እናትዋ! ተይ እንጂ ዓለሜ!» ይሄው ነው። ትማለዋለች። እሳት ይህ በውድቅት መምጣቷን ትተዋለች።

የመንግሥት ሚዲያዎች ለሞትን በወፈራዊ ስልት «ነግረናል፤ ቤት ይቃጠላል ብለናል» አያሉ ነው። በዘጠነት ሳይሆን በጋይሉ-ቃል የተሰጠው ማስጠንቀቂያ ትኩረት፤ የነፃ ጋዜጠኞች «ቤት» ላይ ነው። «ነግረናል፤ ፈርጅን ጨርሰናል» በወፈራዊ ብሄል።

የፈረደበት ነፃ ጋዜጠኝነት! የሚርጥበት ሜዳ ተነጥቶ፤ አሁን ደግሞ የሚሸልከበት ቀዳዳ ጨርሶ ሊደረግ ይመስላል። በመንግሥት በኩል «ነግረናል፤ ቤት ይቃጠላል ብለናል» የማለት ወፈራዊ መንግሥታዊ የበዛው ለዚያ ነው። የሚጠቀሙትም ምላሽ ለህሊና እንጂ ለአካል የማይከብድ መማለድ ብቻ ነው። ከወደ ነፃ ጋዜጠኞች። «ወርቅዬዎ! እናት ዓለም! ምን ሆነች ብለህ ቤታችንን የምታቃጥል? ምን አጉደልን? ሽረተው! ተው እንጂ ዓለሜ!» ይበቃዋል።

ከነፃ ጋዜጠኞች አንዳር የመንግሥት «ነግረናል...» በተለየ መንገድ የተጀመረው የዛሬ ሶስት ወር ገደማ ነው። የፕሬስ ድርጅት እና ኢ.ዜ.አ በጋራ አንድ ጥናት እንዳጠኑ በመግለፅ። የኢትዮጵያ አየር መንገድ አዲስ ቦይንግ አውሮፕላን ሲገዛ በሚያስነሣረው ማስታወቂያ ስልት፤ ጥናቱ «አየርመጣ ነው።» ተባለ እንጂ ሙሉ በሙሉ ይፋ አልሆነም። ያም ሆነ ይህ፤ ጥናቱ በደምሳሳው አንድ የግል ጋዜጣና 6 መጽሔቶች የሚታይባቸውን ኢህአዴግ ጠል «በሽታዎች» በምርመራ እንደደረሰበት ለማመልከት፤ በመጠን እያወዳደረ አቅርቧል። አንዳንዱ የጥናቱ መዋቀሻ አንቀፅ በወንጀለኝነት ሳይሆን በህግደኝነት የሚያስፈርጅ ይመስላል። ለምሳሌ «የኢኮኖሚ አድገቱን መከድ» የሚለው መመዘኛ ከዶ. የተገኘውን በምድር ብቻ ሳይሆን በሰማይም የሚያስጠይቅ አይነት መንፈስ አለው።

ያም ሆነ ይህ የ«ነግረናል...» ዳርዳራታው በዚህ «...ጥናት» ተጀመረ። በመቀጠል ነፃ ጋዜጠኞች ከአሸባሪዎች ጋር ንክኪ እንዳላቸው ደርሰንበታል

ይመስላል።
ነፃ ጋዜጠኝነት! የሚርጥበት ሜዳ ቀርቶ የሚሸልከበት ቀዳዳ ሊደረግ ይሆን?

«አዲስ ዘመን» ጋዜጣ ደግሞ ስለባንዳ ጋዜጠኞች የሚያትት ዕውቅና አስነበበ። «ባንዳ ጋዜጠኞች» ሲል ከሰባ ዓመታት በፊት «የቀላሩ መልእክተኛ» ጋዜጣ ላይ የሚዕፋትን የፋሽስት-ኢጣሊያ ቅጥረኛ ሀበሾች እንደሆነ ገምግሞ «በምን አስታወሳቸው?» አልኩ። ደግሞም እነዚያ ባንዳ ጋዜጠኞች መቼም ቢሆን ታሪክ የሚያወሳቸው ናቸውና «አዲስ-ዘመን» ስለአነሱ ቢዕፍ ተገቢነት አለው። አፈወርቅ ገብረኢየሱስ፤ ከበደ ሚካኤልና ወልደደርጊስ ወልደዮሐንስ ከባንዳ ጋዜጠኞቹ መካከል ናቸው። «አዲስ ዘመን» ታሪክ አጥብቆብረው የተሸሽጉ ሌሎች የፋሽስት ባንዳ ጋዜጠኞችን በስም ይገልጻል። ይሆን? የሚለው ዕውቀትን ለማንበብ የገፋፋች ምክንያቱ ነበር።

ዕውቀት ሲነበብ ግን ነገሩ ወዲህ ነው። «ባንዳ» የሚለው አንዳንድ (ነፃ) ጋዜጠኞችና ተቃዋሚ ፓርቲዎችን ነው። ባንዳነታቸው ደግሞ ግብዓት አመቤት ያደረገ ነው። በማናውቀው ሥም፤ በምናውቀው ብዕር ከተፃፈው ከዚህ መግለጫ መሰል መጠየቅና አንቀንጭብ።

«...ግብዓት ተከትሎ አለንልሽ እያሉ የሕዝብንና የመንግሥትን የማይቀርና የሚጠበቅ ስኬት ለማዘግየት እርሷ በምትሰጣቸው ትራፊ የአገራቸውን የእድገት ጥሪ ትላ ብለው ለግል ጥቅማቸውና ድሉት የሚተጉ «የእኛው» ለዎችም ታይተዋል። አገራዊ ክብራቸውን እንደ ወሻ አዋርደው እና ተራና እርካሽ የፖለቲካ ትርፍን ታላቢ በማድረግ ግብዓት የምታራምደውን አቋም መንግሥትንና ገዢውን ፓርቲ ማጥቂያ መንገድ ለማድረግ አየሻቱ ነው። በዚህ ረገድ አንዳንድ የአገራችን ተቃዋሚ ፓርቲዎች እና ጋዜጠኞችን መጥቀስ የሚቻል ይመስለኛል።»

(«አዲስ ዘመን» የካቲት 26 ቀን 2006 ዓ.ም.)
ለግብዓት «አምስተኛ ደረጃ» የቆሙ ኢትዮጵያውያን ያሉበት አገር ውስጥ መኖር ቀርቶ ለአንድ ቀን መዋልም የሚያስጋ ነገር መሆኑ አሙን ነው። ግብዓት ውስጣችንን በጥበብ የገዛ ልጆቻችንን ከጉያችን አስከትነንታል ያልሰማናት ምን እዚያም ቢወርድብን ነው ጃል? እንዴት አገራዊ ክብርን